

А - а

а-	[ə] <i>Tense</i> . English: PST. Ӣ морти атири . ‘A man went.’ Ӣк мард рафт. Etym: Yaghnobī.
-а	<i>Part</i> . English: -ing. <i>Tojiki</i> : -а .
	<i>Ser</i> . English: NonFin. <i>Tojiki</i> : -а . Etym: Tajiki?.
ав	[aw] <i>Dem</i> . English: that. <i>Tojiki</i> : он . Ӣвузи чи бօғ нуки куноминшт . ‘I'll drive that goat from the garden.’ ‘Он бузро аз бօғ пеш меқунам.’ Syn: аҳ ; Ant: иши, ит . See: авока .
авал	<i>Adv</i> . English: first. <i>Tojiki</i> : аввал . Etym: Tajik?.
авд	[avd] <i>Quant</i> . English: seven. <i>Tojiki</i> : ҳафт .
ави	[avi] <i>Pron</i> . English: 3Per. <i>Tojiki</i> : вай . Ави дасташ даҳшҷӣ . ‘His hand hurts.’ ‘Дасташ дард меқунад.’ Syn: аҳ . See: ав .
авимес	[avimes] <i>N</i> . English: next.day. <i>Tojiki</i> : рӯзи дигар . Авимесш саҳар ҷаҳимишт . ‘We will get up the morning of the next day.’ ‘Рӯзи дигараш саҳар мөхезем.’ See: мет .
авқот	[awqot] <i>N</i> . English: food. <i>Tojiki</i> : авқот . From: Tajik.
авока	[awoka] <i>Dem</i> . English: there. <i>Tojiki</i> : онҷо . Ман кат авока хаст . ‘My house is there.’ ‘Хонаи ман дар онҷо аст.’ Ту авоки шав . ‘You go there.’ ‘Ту ба он ҷо рав.’ Ant: идока . See: ав; аноки .
автити	[awtiti] <i>Dem</i> . English: them. <i>Tojiki</i> : ба онҳо . Ман автити авеним аҳтит панҷтит йёр . ‘I saw those people, there were five people.’ ‘Ман онҳоро дидам, онҳо панҷ нафар буданд.’ Syn: аҳтит .
автобус	<i>N</i> . English: bus. <i>Tojiki</i> : автобус . From: Russian.
агар	<i>Conj</i> . English: if. <i>Tojiki</i> : агар . From: Tajik.
адир	<i>N</i> . English: meadow. <i>Tojiki</i> : адир . From: Tajik.
азиз	<i>Adj</i> . English: dear. <i>Tojiki</i> : азиз . Etym: Arabic. From: Tajik.
азоб	<i>N</i> . English: difficulty. <i>Tojiki</i> : азоб . From: Tajik.
ай	<i>Cop</i> . English: is. <i>Tojiki</i> : ай . From: Tajik.

айлок	<i>N</i> . English: pasture. <i>Tojiki</i> : чарогоҳ . Пуллоти сутурти айлоқи варакшишт аст . ‘The boys are taking the sheep to the pasture.’ ‘Бачаҳо гӯсфандонро ба чарогоҳ бурдан доранд.’ See: зой; адир .
айнак	<i>N</i> . English: glasses. <i>Tojiki</i> : айнак . From: Russian.
-ак₁	<i>Deriv</i> . English: The verb root plus this suffix forms the infinitive. <i>Tojiki</i> : --ан . Hom: -ак₂ .
-ак₂	<i>Dim</i> . English: little. <i>Tojiki</i> : -ак . Hom: -ак₁ . From: Tajik.
-акӣ	<i>Post</i> . English: on; before. <i>Tojiki</i> : -акӣ . саракӣ ‘head first’. аспакӣ ‘person who goes by horse.’ ҳаракӣ ‘person who goes by horse.’ тӯйакӣ ‘person who goes to a party.’ пешакӣ ‘speaking ahead of time.’ кунакӣ адивӣ ‘fall butt first.’ ‘Бо кун афтид. Кунако галтид.’ From: Tajik.
-ако	<i>Deriv</i> . English: -ward. <i>Tojiki</i> : тараф . Аҳ жутак ачиқер, ҷав бахша ситамако агард апираж . ‘That little boy was afraid, so he turned and fled back (backward direction).’ ‘Он писарак тарсид, барои ҳамин ба тарафи кафо гашт турехт.’
ако	<i>N</i> . English: older.brother. <i>Tojiki</i> : ака . Etym: Tajik?.
алд	[æld] <i>Adj</i> . English: straight. <i>Tojiki</i> : рост .
амборхона	<i>N</i> . English: storage.room. <i>Tojiki</i> : амборхона . From: Tajik.
Америка	<i>PN</i> . English: America. <i>Tojiki</i> : Амрико . Etym: English.
амонатдор	<i>N</i> . English: steward. <i>Tojiki</i> : амонатдор . From: Tajik.
-ан	<i>Deriv</i> . English: Part. <i>Tojiki</i> : -ан . From: Tajik.
ана	<i>Excl</i> . English: look. <i>Tojiki</i> : ана . From: Tajik.

Анвар

бекор

Анвар	<i>PN.</i> English: Anvar. <i>Tojiki:</i> А́нвар. <i>From:</i> Tajik.
Анзоб	<i>Variant:</i> А́нзоб. <i>PN.</i> English: Anzob. <i>Tojiki:</i> А́нзоб.
ани	<i>Dem.</i> English: other.one. <i>Tojiki:</i> дигар. Моҳ ани одамиши шаҳри ашавим ‘We went to the city with a different man.’ ‘Мо бо одами дигар ба шаҳр рафтем’. <i>See:</i> -ни .
аниқ	<i>Adv.</i> English: exactly. <i>Tojiki:</i> аниқ. <i>From:</i> Tajik.
анока	<i>Adv.</i> English: another.place. <i>Tojiki:</i> ҷои дигар.
аноки	<i>Dem.</i> English: elsewhere. <i>Tojiki:</i> дигар чой. Ман кат аноки хаст. ‘My house is in another place.’ ‘Хонаи ман дар дигар чой аст.’ <i>See:</i> авока; идока .
-ант	<i>Pers.</i> English: 3P. <i>Tojiki:</i> -анд. <i>Etym:</i> Tajik?.
анҷом	<i>N.</i> English: conclusion; end. <i>Tojiki:</i> аńҷом. <i>From:</i> Tajik.
арғушти шавак	<i>PV.</i> English: dance. <i>Tojiki:</i> рақс; рақс кардан.
арқ	[ærk] <i>N.</i> English: work. <i>Tojiki:</i> кор.
арӯс	<i>N.</i> English: bride. <i>Tojiki:</i> аրӯс. <i>From:</i> Tajik.

асбооб	<i>N.</i> English: tool. <i>Tojiki:</i> асбооб. <i>From:</i> Tajik.
асос	<i>Adj.</i> English: main. <i>Tojiki:</i> асос. <i>From:</i> Tajik.
асп	<i>N.</i> English: horse. <i>Tojiki:</i> асп. <i>From:</i> Tajik.
аст	<i>Cop.</i> 1 • English: This form of the copula is used for possession and existence. <i>Tojiki:</i> доштан. 2 • English: is. <i>Tojiki:</i> ҳаст. <i>See:</i> ҳаст; ой; оп .
атрат	<i>N.</i> English: soldier. <i>Tojiki:</i> аскар.
ах	[ax] <i>Pron.</i> English: 3Per. <i>Tojiki:</i> вай. Ах сафед когаз вор-чӣ. ‘He will carry white paper’. <i>Dem.</i> English: that. <i>Tojiki:</i> он. Сафар ах туп Карими атифар. ‘Safar gave that ball to Karim.’ <i>Syn:</i> ав; <i>Ant:</i> иши, ит.
ахитин	<i>Pron.</i> English: each.other. <i>Tojiki:</i> ҳамдигараш.
ахтит	<i>Pron.</i> English: they. <i>Tojiki:</i> онҳо. <i>See:</i> автичи.
ахвол	<i>N.</i> English: situation. <i>Tojiki:</i> ахвол. <i>From:</i> Tajik.
аҷоиб	<i>Adj.</i> English: amazing; strange. <i>Tojiki:</i> аҷоиб. <i>From:</i> Tajik.
аҷт	[æjt] <i>Quant.</i> English: eight. <i>Tojiki:</i> ҳашт.

Б - б

ба	<i>Pre.</i> English: to. <i>Tojiki:</i> ба. <i>From:</i> Tajik.
багал	<i>N.</i> English: lap. <i>Tojiki:</i> багал. <i>Syn:</i> капам. <i>From:</i> Tajik.
бад	<i>Prep.</i> English: after. <i>Tojiki:</i> баъд. Бади чойат нуни ҳварак Ӣ ворзai умоч урошт. ‘After eating tea and bread, they bring a bowl of noodle soup.’ ‘Пас аз ҷою нон хурдан як табақ оши чуюқ меоваранд.’ <i>Etym:</i> Arabic?.
базур	<i>N.</i> English: difficulty. <i>Tojiki:</i> базур. <i>See:</i> азоб. <i>From:</i> Tajik.
бал	[bal] <i>N.</i> English: feather. <i>Tojiki:</i> бол. <i>Etym:</i> Tajik?.
баланд	<i>Adj.</i> English: tall; high. <i>Tojiki:</i> баланд. <i>From:</i> Tajik.
бало	<i>N.</i> English: fantom; evil.thing. <i>Tojiki:</i> бало. <i>PV.</i> English: sneak; solve. <i>Tojiki:</i> бало. балои карак ‘to sneak’. ‘бало кардан’. <i>From:</i> Tajik.
бандил	[b'andil] <i>N.</i> English: heart. <i>Tojiki:</i> қалб.

банк	<i>N.</i> English: bank. <i>Tojiki:</i> банк. <i>From:</i> Tajik.
банка	<i>N.</i> English: jar. <i>Tojiki:</i> банка. <i>From:</i> Russian?.
бар	<i>PV.</i> English: raise. <i>Tojiki:</i> бар доштан. бар дорак
бар	<i>Post.</i> English: beside. <i>Tojiki:</i> бар. <i>From:</i> Tajik.
басавот	<i>N.</i> English: litterat; educated. <i>Tojiki:</i> басавод. <i>Etym:</i> Tajik?.
бахша	<i>Prep.</i> English: for. <i>Tojiki:</i> барои.
бахазур	<i>Adv.</i> English: comfortably. <i>Tojiki:</i> бахузур. <i>Etym:</i> Tajik?.
бе	<i>Prep.</i> English: without. <i>Tojiki:</i> бе. <i>From:</i> Tajik.
бег	<i>N.</i> English: official; advisor. <i>Tojiki:</i> бек. <i>From:</i> Turkish.
бегарзи	<i>Conj.</i> English: except. <i>Tojiki:</i> ғайри.
бекор	<i>N.</i> English: unemployed. <i>Tojiki:</i> бекор. <i>From:</i> Tajik.

бехабар *Adj.* English: uninformed. *Tojiki:* бехабар. *From:* Tajik.

бехуш *Adj.* English: unconscious. *Tojiki:* бехуш. *From:* Tajik.

Бидев *PN.* English: A village in the Yaghnob valley. *Tojiki:* Бидав.

бидун *Post.* English: among; between. *Tojiki:* мобайн. *N.* English: mid.section; waist. *Tojiki:* мобайн.

бисиёр *Adv.* English: very. *Tojiki:* бисёр. *Etym:* Tajik?.

бист [bist] *Quant.* English: twenty. *Tojiki:* бист. *From:* Tajik.

бобо *N.* English: grandfather. *Tojiki:* бобо. *From:* Tajik.

Бобобег *PN.* English: Bobobeg. *Tojiki:* Бобобег.

боваринок *Adj.* English: believing. *Tojiki:* боваринок. *From:* Tajik.

боф *N.* English: garden; orchard. *Tojiki:* боф. *From:* Tajik.

бозор *N.* English: bazar. *Tojiki:* бозор. *From:* Tajik.

бой *N.* English: wealth. *Tojiki:* бой. *From:* Tajik.

болишт *N.* English: pillow. *Tojiki:* болишт. *From:* Tajik.

болор *N.* English: beam. *Tojiki:* болор; балор. *Syn:* тавъ. *From:* Tajik.

бом *N.* English: roof. *Tojiki:* бом. *From:* Tajik.

бораи *Adv.* English: about. *Tojiki:* дар бораи. *Etym:* Tajik?.

борак *V.* English: precipitate. *Tojiki:* боридан.

борон *N.* English: rain. *Tojiki:* борон. *From:* Tajik.

босмачӣ *N.* English: rebel. *Tojiki:* босмачӣ. *From:* Tajik.

боҳабар *Adj.* English: informed. *Tojiki:* боҳабар. *From:* Tajik.

бояд *Adv.* English: must. *Tojiki:* бояд. *From:* Tajik.

Брайэн *PN.* English: Brian. *Tojiki:* Брайэн. *From:* English.

бувва *N.* English: fly. *Tojiki:* пашша.

буғунта *N.* English: pocket. *Tojiki:* киса.

буzonак *V.* English: know. *Tojiki:* шинохтан. *Syn:* ғириф.

булак *N.* English: piece; section. *Tojiki:* булак. *From:* Tajik.

буродар *N.* English: brother. *Tojiki:* бародар. *Etym:* Tajik?.

бурҷ *RelN.* English: corner. *Tojiki:* қунҷ.

бухор *N.* English: spring. *Tojiki:* баҳор. *From:* Tajik.

бушка *N.* English: barrel. *Tojiki:* ботчка. *Etym:* Russian.

B - B

вазир *N.* English: minister. *Tojiki:* вазир. *From:* Tajik.

ван [van] *Adj.* English: long. *Tojiki:* дароз.

вана *N.* English: tub. *Tojiki:* вана. *From:* Russian.

вантак *V.* English: fasten. *Tojiki:* банд. *Ant:* пен.

N. English: band. *Tojiki:* банд; ресмон; аргамчин.

варак *V.* 1 • English: take; carry. *Tojiki:* бар.

2 • English: win. *Tojiki:* пирӯз шудан; галаба кардан. *Ant:* урак.

варақ *N.* English: page. *Tojiki:* варақ. *From:* Tajik.

Варзоб *PN.* English: Varzob. *Tojiki:* Варзоб. *From:* Tajik?.

Варзоб-гэс *PN.* English: Varzob Ges. *Tojiki:* Варзоб-гэс. *From:* Tajik-Russian.

варф *N.* English: snow. *Tojiki:* барф.

васкат таски *Dem.* English: that.this.direction. *Tojiki:* он тарафу ин тараф.

васки *Dem.* English: that.direction; away. *Tojiki:* он тараф.

васта *Adj.* English: closed. *Tojiki:* баста.

ват *Dem.* English: there. *Tojiki:* он чо.

ватан *N.* English: homeland. *Tojiki:* ватан. *From:* Tajik.

ваҳм [w'ahm] *N.* English: blood. *Tojiki:* хун.

ваҳт *N.* English: time. *Tojiki:* вакт. *Etym:* Tajik?.

вахтик	<i>Prep.</i> English: when. <i>Tojiki:</i> вақте ки. See: вахт .
векпора	<i>Post.</i> English: outside. <i>Tojiki:</i> берун. <i>Syn:</i> давар . Ман сутур векпораи хаст. ‘My sheep is outside.’ ‘Гӯсфанди ман дар берун аст.’ <i>RelN.</i> English: outside. <i>Tojiki:</i> берун.
венак	[venak] <i>V.</i> English: see. <i>Tojiki:</i> дидан. ман ӣ кути авеним ‘I saw a dog’. ‘Ман сагтеро дидам’.
весак	[w'esæk] <i>V.</i> English: descend. <i>Tojiki:</i> фуромадан. See: хута . <i>Ant:</i> санак .
ветак	<i>V.</i> English: see. <i>Tojiki:</i> дидан.
веш	<i>N.</i> English: grass. <i>Tojiki:</i> алаф.
видак	<i>V.</i> 1 • English: throw. <i>Tojiki:</i> андохтан. 2 • English: pour. <i>Tojiki:</i> рехтан.
виёр	<i>N.</i> English: night. <i>Tojiki:</i> шаб. See: хишап . <i>Etym:</i> Yaghnobī.
вик	<i>Post.</i> English: at; place. <i>Tojiki:</i> ба; чо. Ах самбақа хепиш дайрои немаиса дарахти бидони вик. ‘That frog itself was at the middle of the tree toward the river.’
вир	<i>N.</i> English: husband. <i>Tojiki:</i> шавҳар.
вирот	[v'irot] <i>N.</i> English: younger brother. <i>Tojiki:</i> додар. <i>Etym:</i> Sogdian: /vrat/ (Mirzozoda 1998).
вияк₂	<i>V.</i> English: were. <i>Tojiki:</i> буданд.
вияк	[v'ijæk] <i>V.</i> 1 • English: become; happen; be. <i>Tojiki:</i> шудан. 2 • English: get; have. <i>Tojiki:</i> доштан.
вот	English: past tense of ви. <i>Tojiki:</i> шуд. 1s: вои . 2s: вӣ . 3s: вот . 1p: вииим . 2p: вии . Variant: вис . 3p: вант .
вйрак	<i>V.</i> 1 • English: appear. <i>Tojiki:</i> пайдо кардан. 2 • English: find. <i>Tojiki:</i> ёфтан.

вйта	<i>N.</i> English: string; rope. <i>Tojiki:</i> ресмон; аргамчин.
воак	<i>V.</i> English: say. <i>Tojiki:</i> гуфтан. <i>Ant:</i> дугушак .
вовак	<i>V.</i> English: come. <i>Tojiki:</i> омадан. <i>Ant:</i> тирак , шавак .
вокиа	<i>N.</i> English: incident. <i>Tojiki:</i> воқеа. <i>Etym:</i> Tajik?.
вонак	<i>V.</i> 1 • English: become. <i>Tojiki:</i> шудан. 2 • English: finish. <i>Tojiki:</i> тамом кардан.
вор	<i>N.</i> English: load. <i>Tojiki:</i> бор. <i>PV.</i> English: ride. <i>Tojiki:</i> савор. вори карак ‘to ride’. ‘савор кардан’. вори виак ‘to get a ride’. ‘савор шудан’.
вора	<i>PV.</i> English: ride. <i>Tojiki:</i> савор. вораи карак ‘to ride’. ‘савор кардан’. вораи виак ‘to get a ride’. ‘савор шудан’.
ворза	[vo'rзә] <i>N.</i> English: wooden plate. <i>Tojiki:</i> табаки чӯбӣ.
вот	<i>Conj.</i> English: however. <i>Tojiki:</i> бошад. See: виак .
вот	<i>V.</i> English: become. 3S. <i>Tojiki:</i> мешавад. See: виак .

вуз	<i>[vuz] N.</i> English: goat. <i>Tojiki:</i> буз. Вузти чи ғар аурим. ‘We brought goats from the mountain.’ ‘Бузҳоро аз кӯҳ овардем.’ <i>Etym:</i> Avestan: /vuz/ male, /vuza/ female (Mirzozoda 1998).
вурак	<i>V.</i> English: bring. <i>Tojiki:</i> овардам. See: барак .

Г - Г

гандум	<i>N.</i> English: wheat. <i>Tojiki:</i> гандум. <i>From:</i> Tajik.
гап	<i>N.</i> 1 • English: speech. <i>Tojiki:</i> гап. 2 • English: happening. <i>Tojiki:</i> гап. <i>From:</i> Tajik.
гаранг	<i>Adj.</i> English: crazy. <i>Tojiki:</i> гаранг. <i>From:</i> Tajik.

гардак	<i>V.</i> 1 • English: go; return. <i>Tojiki:</i> баргаштан. 2 • English: fall. <i>Tojiki:</i> афтидан. See: сарим агард ; ҷавоби гаронак ; гапи гардонак .
гардонак	<i>V.</i> English: make.return. <i>Tojiki:</i> баргардондан.

-ги	<i>Deriv.</i> English: Adj. <i>Tojiki: -ги.</i> From: <i>Tajik.</i>
гизонак	[giz'onaæk] <i>V.</i> English: urinate. <i>Tojiki: мезидан.</i>
гирд	<i>Adj.</i> English: round. <i>Tojiki: гирд.</i> From: <i>Tajik.</i>
-гӣ	<i>Part.</i> English: nom. <i>Tojiki: -гӣ.</i>
гувора	[g'uvorə] <i>N.</i> English: crib. <i>Tojiki: гаҳвора.</i>
гудак	<i>N.</i> English: child. <i>Tojiki: кӯдак.</i> Etym: <i>Tajik?</i>
гударак	<i>V.</i> 1 • English: cross. <i>Tojiki: гузаштан.</i>
	2 • English: flow. <i>Tojiki: гузаштан.</i>
	3 • English: die. <i>Tojiki: мурдан;</i> фавтидан.

4 • English: To go from one place to another. <i>Tojiki: гузаштан.</i>
гузар <i>N.</i> English: road. <i>Tojiki: гузар.</i> From: <i>Tajik.</i>
гузарип <i>N.</i> English: group.of.villages. <i>Tojiki: маҳалла?</i>
Гулбӯҳор <i>PN.</i> English: The name means "spring flower". <i>Tojiki: Гулбахор.</i>
Гулмурод <i>PN.</i> English: Gulmurod. <i>Tojiki: Гулмурод.</i>
гуфтан <i>V.</i> English: say. <i>Tojiki: гуфтан.</i> From: <i>Tajik.</i>
гэс <i>N.</i> English: hydroelectric.plant. <i>Tojiki: гэс.</i> From: Russian.

F - F

ғавак	<i>V.</i> English: wish. <i>Tojiki: хостан.</i>
ғавз	<i>Adj.</i> English: thick. <i>Tojiki: ғавз.</i> From: <i>Tajik.</i>
ғавт	<i>Adv.</i> English: necessary. <i>Tojiki: лозим.</i>
ғайк	<i>N.</i> English: girl; daughter. <i>Tojiki: дұхтар.</i>
ғар	<i>N.</i> English: mountain. <i>Tojiki: құх.</i>
ғарб	<i>N.</i> English: west. <i>Tojiki: ғарб.</i> Syn: оғтооб-нишин ; Ant: шарқ. From: <i>Tajik.</i>
Фармен	<i>PN.</i> English: A village in the Yaghnob valley. Literally means 'mountain village'. <i>Tojiki: Фармен.</i>
ғағс	<i>Adj.</i> English: thick. <i>Tojiki: ғағс.</i> From: <i>Tajik.</i>
ғирифак	<i>V.</i> English: know. <i>Tojiki: доностан.</i>
	Syn: бузон . Etym: Sogdian (Mirzoev 1998).

ғов	[χow] <i>N.</i> English: cow. <i>Tojiki: ғов.</i> Ман ӣ ғов авеним. 'I saw a cow.' 'Ман як ғов дидам.' Etym: Sogdian: /yav/ (Mirzozoda 1998).
ғөрөсак	<i>PN.</i> English: road for herding cattle. <i>Tojiki: Ғөрөсак.</i>
ғом	<i>N.</i> English: turn; time. <i>Tojiki: бор.</i>
ғорак	<i>V.</i> English: look. <i>Tojiki: ғигаристан.</i>
ғулу	<i>Adv.</i> English: much. <i>Tojiki: бисёр.</i>
ғурда	[χ'urda] <i>N.</i> English: eye. <i>Tojiki: ғашм.</i>
ғурешак	<i>V.</i> English: wake.up. <i>Tojiki: бедор кардан.</i>
ғуросак	<i>V.</i> English: wake. <i>Tojiki: бедор шудан.</i>
ғуш	[χuʃ] <i>N.</i> English: ear. <i>Tojiki: ғуш.</i> Etym: <i>Tajik?</i>

Д - Д

давак	<i>V.</i> English: run. <i>Tojiki: давидан.</i> See: давонак.
давар	Variant: дивар . [dəv'ar] <i>N.</i> English: door. <i>Tojiki: ғар.</i> Etym: Sogdian: /dvr/, Old Persian /dvar/ (Mirzozoda 1998). <i>Post.</i> English: outside. <i>Tojiki: берун.</i> Ман сутур даварих. 'My sheep is outside.' 'Тұсфанды ман дар берун аст.' Syn: векпора.
	<i>RelN.</i> English: outside. <i>Tojiki: берун.</i>
даварак	Variant: диварак . <i>V.</i> English: bring.in. <i>Tojiki: darovardan.</i> Ant: жаварак.

давду	[dau'du] <i>N.</i> English: wanderer. <i>Tojiki: дайду.</i>
давки-давки	<i>Adv.</i> English: running-running. <i>Tojiki: ғавон-давон.</i>
давом	<i>Adv.</i> English: continue. <i>Tojiki: давом.</i> From: <i>Tajik.</i>
давонак	<i>V.</i> English: make.run. <i>Tojiki: давондан.</i> See: давак.
дайро	<i>N.</i> English: river. <i>Tojiki: дарё.</i>
дам	<i>N.</i> English: rest. <i>Tojiki: дам;</i> истироҳат.

дами	N. English: breath. <i>Tojiki: дам; нафас. From: Tajik.</i>
дами	N. English: moment. <i>Tojiki: даме. Etym: Tajik?.</i>
дар кор	[dær kor] Adj. English: necessary. <i>Tojiki: дар кор. From: Tajik.</i>
дара₁	N. English: valley. <i>Tojiki: дара. From: Tajik.</i>
дара₂	N. 1 • English: stomach. <i>Tojiki: шикам.</i> 2 • English: pregnant. <i>Tojiki: хомила.</i>
дарак	N. English: news. <i>Tojiki: дарак; хабар. From: Tajik.</i>
дарахтзор	N. English: woods. <i>Tojiki: дараҳтзор. From: Tajik.</i>
дарвоза	N. English: gate. <i>Tojiki: дарвоза.</i>
даркор	Adj. English: Necessary. <i>Tojiki: даркор. From: Tajik.</i>
дароз	Adj. English: long. <i>Tojiki: дароз. From: Tajik.</i>
даррав	Adv. English: immediately. <i>Tojiki: даррав. From: Tajik.</i>
дарс	N. English: lesson. <i>Tojiki: дарс. From: Tajik.</i>
дарун	Post. English: inside. <i>Tojiki: дарун. Малим кати даруни хаст?</i> 'Is the teacher inside the house?' <i>'Муаллим дар даруни хонааст?'</i> <i>RelN.</i> English: inside. <i>Tojiki: дарун.</i> Ant: векпора, давар. From: Tajik.
дас	[das] Quant. English: ten. <i>Tojiki: даҳ.</i>
даст	N. English: hand. <i>Tojiki: даст. From: Tajik.</i>
дастархон	N. English: table.cloth. <i>Tojiki: дастархон. From: Tajik.</i>
дахшак	V. English: hurt. <i>Tojiki: дард кардан.</i>
даҳ	[dah] Quant. English: ten. <i>Tojiki: даҳ. From: Tajik.</i>
Даҳана	PN. English: A village in the Yagnob valley. <i>Tojiki: Даҳана.</i>
даҳфа	N. English: Used for the reoccurrence of a particular event. <i>Tojiki: вакът. From: Tajik.</i>
Дебаланд	PN. English: Debaland. <i>Tojiki: Дебаланд.</i>
девал	N. English: wall. <i>Tojiki: девор. Etym: Tajik?.</i>
девон	N. English: The group that works closely with an administrative official. <i>Tojiki: девон. From: Turkish?.</i>
девонбегӣ	N. English: minister. <i>Tojiki: вазир. From: Tajik?.</i>

декалони	PN. English: The name means "big village" /. <i>Tojiki: Деколони.</i>
дехак	[deh] V. English: hit. <i>Tojiki: зад. Ман ӣ кути адежим</i> 'I hit a dog'. <i>'Ман сагеро задам'.</i>
деходех	Adv. English: Fight with fists or guns. <i>Tojiki: занозан.</i>
дивенонак	V. English: make.fall. <i>Tojiki: афтондан.</i> See: дивияк. Syn: тирапак.
дивияк	V. English: fall. <i>Tojiki: афтидан.</i> See: дили; дивенонак. Syn: тирапак. See: тирапак.
дига	Adv. English: next. <i>Tojiki: дигар. Ман хоҳомишт соли дига Яғноб шавом.</i> 'I want to go to Yagnob next year.' <i>'Ман меҳоҳам соли дигар ба Яғноб равам.'</i>
дил	N. English: heart. <i>Tojiki: дил. From: Tajik.</i>
диндак	[d'indæk] N. English: tooth. <i>Tojiki: дандон.</i>
диплом	N. English: diploma. <i>Tojiki: диплом.</i> From: Russian.
дирав	N. English: hair. <i>Tojiki: мӯй.</i> Syn: пашм.
дираҳт	[diræxt] N. English: tree. <i>Tojiki: дараҳт. From: Tajik.</i>
додо	[d'odo] N. English: father. <i>Tojiki: падар.</i>
-дор	Deriv. English: Nom. <i>Tojiki: -дор.</i> See: дорак. From: Tajik.
дорак	V. English: have. <i>Tojiki: доштан.</i> See: -дор.
Дори Кама	PN. English: Dori.Kama. <i>Tojiki: Дори Кама.</i>
дорк	N. English: wood. <i>Tojiki: чуб.</i>
ду	[du] Quant. English: two. <i>Tojiki: ду. From: Tajik.</i>
дувоздаҳ	[duvozdah] Quant. English: twelve. <i>Tojiki: дувоздаҳ.</i> From: Tajik.
Дугоба	PN. English: Dughoba. <i>Tojiki: Дугоба.</i>
дугушак	V. English: hear. <i>Tojiki: шунидан.</i>
дугушак	V. English: hear. <i>Tojiki: шунидан.</i> Ant: боак.
дудама	Adv. English: two.edged. <i>Tojiki: дудама.</i> From: Tajik.
дук	[duk] N. English: opening; hole. <i>Tojiki: шикоф; сӯроҳ.</i>
дум	N. 1 • English: tail. <i>Tojiki: дум.</i> 2 • English: behind. <i>Tojiki: ақиб.</i>
дунё	N. English: world. <i>Tojiki: дунё.</i> From: Tajik.

дур

дур *Adj.* English: far. *Tojiki:* дур. *From:* Tajik.

дурбен *N.* English: binoculars. *Tojiki:* дурбин. *Etym:* Tajik.

дутиш *N.* English: both. *Tojiki:* ҳардуяш.

дугор *N.* English: banjo. *Tojiki:* дугор. *From:* Tajik.

занак

дучон *Adj.* English: pregnant. *Tojiki:* дучон.

See: ҳомила. *From:* Tajik.

Душанбеҳ *PN.* English: Dushanbe. *Tojiki:* Душанбе. *From:* Tajik.

дуюм *[dujum] Quant.* English: second. *Tojiki:* дуюм. *From:* Tajik.

E - e

ета *V.* English: was.going. *Tojiki:* рафта. **Ман ета ойим.** 'Ман рафта будам.' *See:* тирак; шавак.

етк *N.* English: bridge. *Tojiki:* купрӯқ.

ех *[ex] N.* English: ice. *Tojiki:* ях.

Ехи Нов *PN.* English: Ekhi.Nov.

ешак *'eʃæk' V.* English: boil. *Tojiki:* ҷӯшидан.

ё *Conj.* English: or. *Tojiki:* ё. *From:* Tajik.

ёд *N.* English: memory. *Tojiki:* ёд. *From:* Tajik.

ёздаҳ *[jozdah] Quant.* English: eleven. *Tojiki:* ёздаҳ. *From:* Tajik.

ёрдам *N.* English: help. *Tojiki:* ёрдам. *From:* Tajik.

ёта *N.* English: meat. *Tojiki:* гӯшт. *Etym:* Sogdian (Buddhist): /jatak/ (Mirzozoda 1998).

Ж - ж

жавак *[ʒ'awæk] V.* English: drink. *Tojiki:* нушидан. *See:* ҳварак.

жаварак Variant: живарак. *V.* English: take.out. *Tojiki:* баровардан. *Ant:* даварак.

жойак *[ʒɔjæk] V.* English: read. *Tojiki:* хондан. **Ман чи китоб жойоминӣ** 'I will read from a/the book.' 'Ман аз китоб меҳонам.'

жуга *[ʒutə] N.* English: son; boy. *Tojiki:* писар.

Жуга туп подаипинӣ адеҳ 'The boy kicked the ball with his foot'. 'Бача тӯбро бо пояниш зад'.

зайфа *N.* English: woman. *Tojiki:* зан.

зал *N.* English: hall. *Tojiki:* зал. *From:* Russian.

замбур *N.* English: bee. *Tojiki:* замбӯр.

замин *N.* English: earth. *Tojiki:* замин. *From:* Tajik.

Замира *PN.* English: Zamira. *Tojiki:* Замира. *From:* Tajik.

занак *[zænæk] V.* English: give.birth. *Tojiki:* тавалут кардан.

Зафаробод	<i>PN.</i> English: Town in north-west Tajikistan which has the largest population of Yagnobi. <i>Tojiki:</i> Зафаробод.
зивок	<i>N.</i> English: language. <i>Tojiki:</i> забон.
зиёд	<i>Adj.</i> English: too.much; more. <i>Tojiki:</i> зиёд. <i>From:</i> Tajik.
зик	<i>Adj.</i> English: sad. <i>Tojiki:</i> зик. <i>From:</i> Tajik.
зимистон	<i>N.</i> English: winter. <i>Tojiki:</i> зимистон. <i>From:</i> Tajik.
зинапоя	<i>N.</i> English: ladder. <i>Tojiki:</i> зинапоя. <i>From:</i> Tajik.

зинда	<i>Adj.</i> English: alive. <i>Tojiki:</i> зинда. <i>From:</i> Tajik.
зиндагӣ	<i>PV.</i> English: living. <i>Tojiki:</i> зиндагӣ. <i>From:</i> Tajik.
зоғ	<i>N.</i> English: crow. <i>Tojiki:</i> зоғ. <i>From:</i> Tajik.
зорӣ	[z'ɔj] <i>N.</i> English: Cultivated field. <i>Tojiki:</i> замини корам. <i>Etym:</i> Sogdian: /zai/ (Mirzozoda 1998). <i>See:</i> айлок; адир.
зории карак	<i>PV.</i> English: plead. <i>Tojiki:</i> илтиҷо кардан.
Зуманд	<i>PN.</i> English: Zumand. <i>Tojiki:</i> Зуманд.
Зурафои	<i>PN.</i> English: Zurafo. <i>Tojiki:</i> Зурафо.

И - И

-и	[i] <i>Case.</i> English: GEN; ACC; LOC; QTY; ABS. <i>Tojiki:</i> -и; -ро. <i>VSuf.</i> English: Purp; Cont. <i>Deriv.</i> English: DeNom; Nomzr.
игали	<i>Adj.</i> English: many.
идока	[idoka] <i>Dem.</i> English: here. <i>Tojiki:</i> инчо. Ман кат идокай хаст. ‘My house is here.’. ‘Хонаи ман дар ин чо аст.’ <i>Ant:</i> авока. <i>See:</i> ниҳедока.
иёка	<i>Post.</i> English: somewhere. <i>Tojiki:</i> ягон чо. Ман фиронта иёка шавомишт. ‘Ман пагоҳ ба як чо меравам.’
иём	<i>Cop.</i> English: be.1P.PST. <i>Tojiki:</i> будем. <i>See:</i> хой.
иёр	<i>Cop.</i> English: be.3P.PST. <i>Tojiki:</i> буданд. <i>See:</i> хой.
иёсо	<i>N.</i> English: this.year. <i>Tojiki:</i> имсол.
-ик	[ik] <i>Poss.</i> English: 's. <i>Tojiki:</i> азони.
ики	[iki] <i>Quant.</i> English: one.of. <i>Tojiki:</i> яки.
икт	<i>V.</i> English: did. <i>Tojiki:</i> кард. Ман хари фиромич икта. ‘I forgot the donkey.’ ‘Ман харро фаромӯш кардам.’ <i>See:</i> карак.
илоҷ	<i>N.</i> English: solution. <i>Tojiki:</i> илоҷ. <i>From:</i> Tajik.
-им	<i>Pers.</i> English: 1S. <i>Tojiki:</i> -ам. <i>PersV.</i> English: 1.
ин	<i>Dem.</i> English: this. <i>Tojiki:</i> ин. <i>From:</i> Tajik.

ина	<i>Deriv.</i> English: Adj. <i>Tojiki:</i> -ин.
инкир	['inkir] <i>N.</i> English: oven. <i>Tojiki:</i> танӯр.
инур	<i>N.</i> English: today. <i>Tojiki:</i> имрӯз.
инч	[intʃ] <i>N.</i> English: wife. <i>Tojiki:</i> ҳамсар.
инчак	<i>N.</i> English: wife; woman. <i>Tojiki:</i> зан. <i>See:</i> инчи.
ипти	<i>Adv.</i> English: so.much. <i>Tojiki:</i> ин қадар, он қадар.
иранка	<i>N.</i> English: type. <i>Tojiki:</i> хел; гуна.
истал	<i>N.</i> English: table. <i>Tojiki:</i> миз. <i>From:</i> Russian.
-ит	<i>Pers.</i> English: 2S. <i>Tojiki:</i> -ат. рит-ит ‘your front’. ‘пеш-ат’.
ит	<i>Variant:</i> ид. <i>DemPro.</i> English: this.one. <i>Tojiki:</i> ин.
итит	<i>Dem.</i> English: this. <i>Tojiki:</i> ин. Ман кат ит мен и хаст ‘My house is in this village.’. ‘Хонаи ман дар ин деха аст.’ <i>Ant:</i> ах, ав.
итон	<i>Adv.</i> English: now. <i>Tojiki:</i> акнун.
иш	[iʃ] <i>Dem.</i> English: this. <i>Tojiki:</i> ин. Иш оп тоза хаст. ‘This water is clean.’ ‘Ин об тоза аст.’ <i>Syn:</i> ит; <i>Ant:</i> ах, ав.
-ишишт	<i>Tense.</i> English: PRS. <i>Tojiki:</i> ме-. <i>PersV.</i> English: 3S.PRS. <i>Tojiki:</i> -0.

Ӣ - Ӣ

-Ӣ₁	<i>PersV.</i> English: 2S.PST. <i>Tojiki:</i> Ӣ. <i>Hom:</i> Ӣ ₂ .
-Ӣ₂	<i>Nomzr.</i> English: -ment. <i>Tojiki:</i> Ӣ. <i>Hom:</i> Ӣ ₁ .
Ӣ	[i:] <i>Quant.</i> English: one. <i>Tojiki:</i> як. <i>Det.</i> English: a. <i>Tojiki:</i> як.

Ӣш	<i>Dem.</i> English: one.of. <i>Tojiki:</i> якеаш. Ӣш чи сабри нов, Ӣш чи пуфи нов. ‘This one is from patience valley and this one from blow valley.’ ‘Якеро аз сабри нов, якеро аз пуфи нов.’
-----------	--

Ӣ - Ӣ

Ӣаг [iag] *Quant.* English: one. *Tojiki:* як.

Ӣагдигари *N.* English: eachother. *Tojiki:* ҳамдигарро.

Қ - Қ

-қ	<i>RPron.</i> 1 • English: when. <i>Tojiki:</i> қи. 2 • English: that. <i>Tojiki:</i> қи.
қабат	<i>RelN.</i> 1 • English: side. <i>Tojiki:</i> қабат. 2 • English: layer. <i>Tojiki:</i> қабат. <i>From:</i> Tajik.
қабули қарак	<i>PV.</i> English: accept. <i>Tojiki:</i> қабул. <i>From:</i> Tajik.
қабут	<i>Adj.</i> English: blue. <i>Tojiki:</i> қабуд. <i>Etym:</i> Tajik?.
қад	<i>Inter.</i> English: when. <i>Tojiki:</i> қай.
қаду	<i>N.</i> English: squash. <i>Tojiki:</i> қаду. <i>From:</i> Tajik.
қайик	<i>Inter.</i> English: whose. <i>Tojiki:</i> қи.
қалит	<i>N.</i> English: key. <i>Tojiki:</i> қалид. <i>Syn:</i> ғанч ₂ . <i>Etym:</i> Tajik?.
қалғ	<i>N.</i> English: Empty place under a big rock, or a place sheltered from wind and rain. <i>Tojiki:</i> ғаноҳгоҳ.
қам	[kam] <i>Quant.</i> English: a.little. <i>Tojiki:</i> қам. <i>From:</i> Tajik.
қама	<i>N.</i> English: neck. <i>Tojiki:</i> гардан.
қамбагал	<i>N.</i> English: poor person. <i>Tojiki:</i> қамбагал. <i>From:</i> Tajik.
қампьютер	<i>N.</i> English: computer. <i>Tojiki:</i> қампьютер. <i>From:</i> Tajik. <i>Etym:</i> English.
қамтар	<i>Adv.</i> English: more; further. <i>Tojiki:</i> қамтар.
қан	<i>Adj.</i> English: deaf. <i>Tojiki:</i> қар.

қанак	<i>V.</i> English: bite. <i>Tojiki:</i> қандан. <i>From:</i> Tajik.
қани	<i>Inter.</i> English: where. <i>Tojiki:</i> қани. <i>Etym:</i> Tajik?.
Қансе	<i>PN.</i> English: Kanse. <i>Tojiki:</i> Қансе.
қапак	<i>V.</i> English: catch. <i>Tojiki:</i> қапидан.
қапаш	<i>N.</i> 1 • English: embrace. <i>Tojiki:</i> оғуш. 2 • English: lap. <i>Tojiki:</i> ғағал.
қарак	<i>V.</i> English: do. <i>Tojiki:</i> қардан. <i>See:</i> қун; икт; -ак.
қаргас	<i>N.</i> English: owl. <i>Tojiki:</i> қаргас. <i>Syn:</i> ҳаромхур. <i>From:</i> Tajik.
қариб	<i>Adv.</i> English: almost. <i>Tojiki:</i> қариб. <i>Etym:</i> Tajik?.
Қарим	<i>PN.</i> English: Karim. <i>Tojiki:</i> Қарим. <i>From:</i> Tajik. <i>Etym:</i> Arabic?.
қасалӣ	<i>N.</i> English: sickness. <i>Tojiki:</i> қасалӣ; беморӣ. <i>From:</i> Tajik.
қасурка	<i>N.</i> English: pot. <i>Tojiki:</i> қаструл. <i>From:</i> Russian.

- кат** [kat] *N.* English: house. *Tojiki:* **хона**. Etym: Avestan: kata, Sogdian: ктак, кт (Mirzozoda 1998).
- катағай** *Adj.* English: arrogant. *Tojiki:* **катағай**.
- катта** [katta] *Adj.* English: big. *Tojiki:* **колон**. Ant: **қима, пулла**. *N.* English: leader. *Tojiki:* **калон**. Etym: Sogdian (conversation with S. Mirzoev).
- кафак** *V.* English: break. *Tojiki:* **кафидан**.
- кафта** *Adj.* English: broken. *Tojiki:* **кафида**.
- ках** *Intger.* English: who. *Tojiki:* **ки**. **Ах ках хаст?** ‘Who is he?’ **‘Вай кист?’**
- качмо-качак** *Adj.* English: widing. *PV.* English: zig-zag. **качмо-качак-тирак** ‘to zig-zag’.
- кашкул** *N.*
- ки₁** [ki] *Rel.* English: that. *Tojiki:* **ки**. *Adv.* English: then. *Tojiki:* **баъд**. Hom: **ки₂**. From: Tajik.
- ки₂** *Inter.* English: who. *Tojiki:* **ки**. Syn: **ках**; Hom: **ки₁**. From: Tajik.
- кило** *N.* English: kilo. *Tojiki:* **кило**. From: French.
- километр** *N.* English: kilometer. *Tojiki:* **километр**. From: French.
- кимер** *Adj.* English: red. *Tojiki:* **сурх**. Etym: Sogdian.
- ким-как** *Pron.* English: someone. *Tojiki:* **ким-кӣ**.
- кино** *N.* English: movie. *Tojiki:* **кино**. From: Russian.
- кирак** *V.* English: scratch. *Tojiki:* **хоридан**. See: **киронак**.
- Кирйонте** *PN.* English: Kiryonte. *Tojiki:* **Кирйонте**.
- киронак** *V.* 1 • English: make.scratch. *Tojiki:* **хорондан**. 2 • English: to scrap clean. *Tojiki:* **тоза** **кунондан**.

3 • English: cheat. *Tojiki:* дуздиdan. **Додои нахнотиш киронташор нота**. ‘Пулҳои падарашро дуздида гирфтааст. / Падарашро фиреб дода пулҳояшро гирифтааст.’

- китоб** *N.* English: book. *Tojiki:* **китоб**. Etym: Arabic. From: Tajik.
- китобак** *N.* English: little.book. *Tojiki:* **китобча**.
- кишак** *V.* English: plant. *Tojiki:* **коштан**. See: **кишта**.
- кишта** *PV.* English: plow. *Tojiki:* **кишт**; шудгор. See: **кишак**.
- кӣ** *VSuf.* English: NFin. *Tojiki:* **-а**. **Ах гап деҳки вовҷӣ**. ‘He came talking.’ ‘Ӯ гап зада меояд.’
- ковак** *V.* English: search. *Tojiki:* **кофтан**; чустачу кардан.
- коғаз** [koғaz] *N.* English: paper. *Tojiki:* **коғаз**. From: Tajik.
- кой** [k'оjə] *N.* English: stable. *Tojiki:* **օғал**.
- Койпаст** *PN.* English: Koipast. *Tojiki:* **Койпаст**.
- ком₁** *Inter.* English: which. *Tojiki:* **кадом**. *Dem.* English: some. *Tojiki:* **кадом**. Hom: **ком₂**.
- ком₂** *N.* English: glottis. *Tojiki:* **ком**. Hom: **ком₁**. From: Tajik.
- корт** *N.* English: knife. *Tojiki:* **корд**. Etym: Tajik?.
- ку** *Inter.* English: where. *Tojiki:* **куҷо**. Атратт чи и мусафеди пурсоншт, **ки** **ку шавсишт?** See: **кумока**.
- куб** *N.* English: cube. *Tojiki:* **куб**. From: Russian.
- Куктеппа** *PN.* English: Greenmountain. *Tojiki:* **Куктеппа**. Etym: Uzbek.
- кулф** *N.* English: lock. *Tojiki:* **кулф**. From: Tajik.
- кулча** *N.* English: roll. *Tojiki:* **кулча**. From: Tajik.
- кумока** [kumoka] *Inter.* English: what.place. *Tojiki:* **куҷо**. See: **ку**.
- кун** *V.* English: do. *Tojiki:* **кардан**. See: **карак**.
- курпа** *N.* English: quilt. *Tojiki:* **кӯрпа**. From: Tajik.
- курса** *N.* English: dress. *Tojiki:* **курта**. Etym: Tajik?.
- куселак** *V.* 1 • English: send. *Tojiki:* **фиристодан**. 2 • English: send off. *Tojiki:* **гусел** **кардан**.

куски *Inter.* English: To what place? Or, in what direction? *Tojiki:* ба күчо.

кускисак *Dem.* English: somewhere. *Tojiki:* ба күчое.

кут *N.* English: dog. *Tojiki:* саг. *Etym:* Sogdian: /акут/,/кут/ (Mirzozoda 1998).

кутал *N.* English: pass. *Tojiki:* кўтал. *Ant:* нипшеб; *Syn:* луболо. *From:* Tajik.

кути *N.* English: box. *Tojiki:* кутӣ. *Etym:* Tajik?.

кух *N.* English: mountain. *Tojiki:* күх. *From:* Tajik.

куч *V.* English: move. *Tojiki:* кучидан. *Etym:* Tajik?.

кулонак *V.* English: To move a person's place of residence. *Tojiki:* кучондан.

кушкул *N.* English: bowl. *Tojiki:* коса. *Etym:* Arabic.

кухистон *N.* English: mountain.place. *Tojiki:* кўхистон. *From:* Tajik.

К - Қ

қад *N.* English: height. *Tojiki:* қад. *From:* Tajik.

қала *PN.* English: Qala. *Tojiki:* Қала.

қалавур *N.* English: guard. *Tojiki:* пособон.

Қандиҳурак *PN.* English: Qandikhurak. *Tojiki:* Қандиҳурак.

қариб *Adv.* English: almost. *Tojiki:* қариб. *From:* Tajik.

қасам *N.* English: oath. *Tojiki:* қасам. *From:* Tajik.

қати *Post.* English: together. *Tojiki:* катӣ. *Etym:* Tajik?.

қатор *N.* English: line; row. *Tojiki:* қатор. *From:* Tajik.

қиёмат *N.* English: day.of.judgement. *Tojiki:* қиёмат. *Etym:* Arabic?. *From:* Tajik.

қима *[q'ima] Adj.* English: tiny. *Tojiki:* майдा. *Syn:* пулла; *Ant:* катта.

қима вияк *[q'ima vijak] V.* English: make.small. *Tojiki:* майда шудан.

Қирйон *PN.* English: Qiryon.

қомат *[qomat] Adj.* English: height. *Tojiki:* қомат; қад. *From:* Tajik.

қонеъ *N.* English: satisfaction. *Tojiki:* қонеъ. *Etym:* Arabic. *From:* Tajik.

Қули ғар *PN.* English: A village in the Yaghnob valley. *Tojiki:* кўхи Кул.

қурут *[qurut] N.* English: dried.yoghurt. *Tojiki:* қурут. *From:* Tajik.

қурутоб *N.* English: bread.salad. *Tojiki:* қурутоб. *From:* Tajik.

Л - Л

лакат *N.* English: hoof; foot. *Tojiki:* лагад. *Etym:* Tajik?.

лакат акун *V.* English: force.into. *Tojiki:* зер кард; лагат кард. *See:* лакати карак.

лакати карак *V.* English: This can describe forcing yourself into a tight place or forcing someone else or something else. *Tojiki:* лагат кардан. *See:* лакат акун.

лаксак *V.* English: go. *Tojiki:* гаштан; сайругашт кардан. Ман ҳоли бозори лаксомишт. 'Ман ҳоло дар бозор мегардам.'

лаксонак *V.* English: make.go. *Tojiki:* гардондан. Ман ғайким бозори алаксоним. 'Ман дуҳтарамро дар бозор гардондам.'

лали *N.* English: plate. *Tojiki:* лаълӣ. *Etym:* Tajik?.

лап₁ *[lap^b] N.* 1 • English: lip. *Tojiki:* лаб. 2 • English: bank. *Tojiki:* лаб.

3 • English: Edge or border of a dress, or shirt. *Tojiki:* лаб. *Etym:* Tajik?.

лап₂ *N.* English: direction. *Tojiki:* тараф.

ларзак *V.* English: tremble. *Tojiki:* ларзидан.

латта	<i>N.</i> English: cloth. <i>Tojiki:</i> латта. <i>From:</i> Tajik.
лесак	<i>V.</i> English: lick. <i>Tojiki:</i> лесидан.
лехна	[l'exna] <i>Adj.</i> 1 • English: smooth. <i>Tojiki:</i> ҳамвор. <i>Дайрои лапи санкт лехна ор.</i> ‘The rocks in the river have become smooth.’ ‘Сангҳои лаби дарё суфтаанд (ҳамворанд.)’.

зебо	<i>N.</i> English: pretty. <i>Tojiki:</i> зебо. <i>Карими ғайк лехна витах.</i> ‘Karim's daughter has become beautiful.’ ‘Духтари Карим зебо шудааст.’
либос	<i>N.</i> English: clothes. <i>Tojiki:</i> либос. <i>From:</i> Tajik.
линча	<i>N.</i> English: sack. <i>Tojiki:</i> линча. <i>From:</i> Tajik.
луболо	<i>Adv.</i> 1 • English: face.up. <i>Tojiki:</i> рӯй ба боло. 2 • English: upward. <i>Tojiki:</i> ба боло. <i>Syn:</i> кутал.

M - M

мадор	<i>N.</i> English: desire. <i>Tojiki:</i> арзу.
майлаш	<i>Interj.</i> English: ok. <i>Tojiki:</i> майлаш. <i>Etym:</i> Arabic. <i>From:</i> Tajik.
майды	<i>Adj.</i> English: small. <i>Tojiki:</i> майды; хурд. <i>From:</i> Tajik.
мактаб	<i>N.</i> English: school. <i>Tojiki:</i> мактаб. <i>Etym:</i> Arabic. <i>From:</i> Tajik.
мактуб	<i>N.</i> English: letter. <i>Tojiki:</i> мактуб. <i>From:</i> Tajik.
макш	<i>N.</i> English: calf. <i>Tojiki:</i> гусола.
мақсад	<i>N.</i> English: goal. <i>Tojiki:</i> мақсад. <i>Etym:</i> Arabic. <i>From:</i> Tajik.
малим	[malim] <i>N.</i> English: teacher. <i>Tojiki:</i> муаллим.
малумот	<i>N.</i> English: information. <i>Tojiki:</i> маълумот. <i>Etym:</i> Arabic?.
ман	[man] <i>Pron.</i> English: I. <i>Tojiki:</i> ман.
марака	<i>N.</i> English: ceremony. <i>Tojiki:</i> марака. <i>From:</i> Tajik.
Марғеб	<i>PN.</i> English: Margheb. <i>Tojiki:</i> Марғеб.
мард	<i>N.</i> English: man. <i>Tojiki:</i> мард. <i>From:</i> Tajik.
мардак	<i>N.</i> English: little.man. <i>Tojiki:</i> мардак. <i>From:</i> Tajik.
мардикори	<i>N.</i> English: day.labor. <i>Tojiki:</i> мардикори. <i>From:</i> Tajik.
масалан	<i>Adv.</i> English: for.example. <i>Tojiki:</i> масалан. <i>From:</i> Tajik.
маслаҳат	<i>N.</i> English: consultation; advice. <i>Tojiki:</i> маслиҳат. <i>Etym:</i> Tajik?.
маҳкам	<i>Adj.</i> English: block; lock. <i>Tojiki:</i> маҳкам. <i>Etym:</i> Tajik?.

Махмадрасул	<i>PN.</i> English: Mahmudrasul. <i>Tojiki:</i> Махмудрасул.
маҳтоб	<i>N.</i> English: moon. <i>Tojiki:</i> маҳтоб. <i>From:</i> Tajik.
маҷбур	<i>Adj.</i> English: forced. <i>Tojiki:</i> маҷбур. <i>From:</i> Taji,.
машрутка	<i>N.</i> English: taxi.van. <i>Tojiki:</i> машрутка. <i>From:</i> Tajik.
	
мен	[men] <i>N.</i> English: village. <i>Tojiki:</i> деҳа.
мени катта	<i>N.</i> 1 • <i>Tojiki:</i> қалонсоли деҳа. 2 • <i>Tojiki:</i> раиси деҳа; раиси маҳалла; сардори деҳа.
мет	[met] <i>Variant:</i> мес. [mes] <i>N.</i> English: day. <i>Tojiki:</i> рӯз. <i>Ant:</i> хишап.
мета	<i>Adj.</i> English: like. <i>Tojiki:</i> монанди, мисли.
мехмон	<i>N.</i> English: guest. <i>Tojiki:</i> меҳмон. <i>From:</i> Tajik.
мехмонхона	<i>N.</i> English: guest.house. <i>Tojiki:</i> меҳмонхона. <i>From:</i> Tajik.
Мехрангез	<i>PN.</i> English: Mehrangez. <i>Tojiki:</i> Мехрангез. <i>From:</i> Tajik.
мешин	[m'eʃin] <i>N.</i> English: strained.yoghurt. <i>Tojiki:</i> дуғ.
милтиқ	<i>N.</i> English: rifle. <i>Tojiki:</i> милтиқ.
мимихона	<i>N.</i> English: guest.house. <i>Tojiki:</i> меҳмонхона.
мирак	<i>V.</i> English: die. <i>Tojiki:</i> мурдан.
митир	<i>N.</i> English: meter. <i>Tojiki:</i> митир. <i>From:</i> French.
мол	<i>N.</i> English: livestock. <i>Tojiki:</i> мол. <i>From:</i> Tajik.
молт	<i>N.</i> English: flock. <i>Tojiki:</i> рама. <i>See:</i> пода.

МОМО	<i>N.</i> English: grandmother. <i>Tojiki:</i> биби.
морти	[m'orti] <i>N.</i> English: man. <i>Tojiki:</i> мард.
моҳ	<i>Pron.</i> English: we. <i>Tojiki:</i> МО. тіхойоштмоҳ
моҳ	<i>N.</i> English: month. <i>Tojiki:</i> моҳ. <i>From:</i> Tajik.
моҳӣ	<i>N.</i> English: fish. <i>Tojiki:</i> моҳӣ. <i>From:</i> Tajik.
мошин	<i>N.</i> English: vehicle. <i>Tojiki:</i> мошин. <i>From:</i> Tajik.
мулло	<i>N.</i> English: mulla. <i>Tojiki:</i> мулло. <i>From:</i> Tajik.
мумкин	<i>Adv.</i> English: possible. <i>Tojiki:</i> мумкин. <i>From:</i> Tajik.
мунак	<i>V.</i> English: put; leave. <i>Tojiki:</i> мондан; ичозат додан.

мунут	<i>N.</i> English: minute. <i>Tojiki:</i> дақиқа. <i>From:</i> Russian?
мурғ	<i>N.</i> English: chicken. <i>Tojiki:</i> мурғ. <i>From:</i> Tajik.
мурғоби	<i>N.</i> English: duck. <i>Tojiki:</i> мурғоби. <i>From:</i> Tajik.
Мурод	<i>PN.</i> English: Murod. <i>Tojiki:</i> Мурод.
	<i>N.</i> English: fulfillment. <i>Tojiki:</i> мурод. <i>Etym:</i> Arabic. <i>From:</i> Tajik.
мурта	<i>N.</i> English: corpse. <i>Tojiki:</i> ҷасад. <i>Etym:</i> Tajik.
мусафед	<i>N.</i> English: old.man. <i>Tojiki:</i> мусафед. <i>From:</i> Tajik.
муш	<i>N.</i> English: mouse. <i>Tojiki:</i> муш. <i>From:</i> Tajik.
мӯза	<i>N.</i> English: boot. <i>Tojiki:</i> мӯза. <i>From:</i> Tajik.

Н - Н

на- ₁	<i>Adj.</i> English: directly.
	<i>Dem.</i> English: that.very. <i>Tojiki:</i> ҳамон.
	<i>Prep.</i> English: to. <i>Tojiki:</i> ТО. <i>See:</i> на. <i>Hom:</i> на- ₂ .
на- ₂	<i>Rel.</i> English: that. <i>Tojiki:</i> КИ. <i>See:</i> на. <i>Hom:</i> на- ₁ .
на	<i>Neg.</i> English: not. <i>Tojiki:</i> на. <i>See:</i> на-. <i>From:</i> Tajik.
-на	<i>Deriv.</i> English: Makes a noun from a verb.
нава	[n'awa] <i>Adj.</i> English: new. <i>Tojiki:</i> нав. <i>Etym:</i> Tajik?.
нават	<i>Dem.</i> English: right.there. <i>Tojiki:</i> ҳамон чо.
Навобод	<i>PN.</i> English: Nawobod. <i>Tojiki:</i> Навобод.
нағз	<i>Adv.</i> English: good. <i>Tojiki:</i> нағз. <i>Etym:</i> Sogdian.
наздик	<i>Adj.</i> English: near. <i>Tojiki:</i> наздик. <i>From:</i> Tajik.
накарак	<i>V.</i> English: not.done. <i>Tojiki:</i> накардан.
намта	<i>N.</i> English: felt.carpet. <i>Tojiki:</i> намад.
насиб	<i>Adv.</i> English: fortunately. <i>Tojiki:</i> насиб. <i>From:</i> Taik.
натат	<i>Dem.</i> English: right.here. <i>Tojiki:</i> ҳамин чо.
нахке	<i>Adv.</i> 1 • English: Indicates recent time, something that just happened. <i>Tojiki:</i> ҳоло.
	2 • English: new. <i>Tojiki:</i> нав.
нахот	<i>Excl.</i> English: let.it.not.be. <i>Tojiki:</i> наход.

наҳшир	<i>N.</i> English: deer; mountain.goat. <i>Tojiki:</i> оҳу; наҳчир; сайд; бузи кӯҳӣ; наҳчири. <i>Etym:</i> Sogdian.
наҳав	<i>Dem.</i> English: that.very. <i>Tojiki:</i> ҳамон.
наҳавтии	<i>Dem.</i> English: those.very. <i>Tojiki:</i> ҳамонҳо.
наҳаҳ	<i>Dem.</i> English: that.very. <i>Tojiki:</i> ҳамон.
	<i>Ant:</i> ниҳем.
наҳетити	<i>Dem.</i> English: these.very. <i>Tojiki:</i> ҳаминҳо.
наҳилти	<i>Adv.</i> English: this.much. <i>Tojiki:</i> ҳамин қадар.
наҷав	<i>Const.</i> English: from.those; from.that. <i>Tojiki:</i> аз ҳамон.
неки	<i>Conj.</i> English: but. <i>Tojiki:</i> лекин.
нема	<i>N.</i> English: direction. <i>Tojiki:</i> тараф. <i>Tу ав немаи шав.</i> ‘You go that direction.’ ‘Ту ба он тараф рав.’
нес	<i>N.</i> English: nose. <i>Tojiki:</i> бини. <i>Etym:</i> Sogdian /nos/ (Henning 1939).
нест	<i>Neg.</i> English: is.not. <i>Tojiki:</i> нест. <i>From:</i> Tajik.
-ни	<i>Adv.</i> English: other. <i>Tojiki:</i> дигар. <i>Ит одам-и туфор вирот-и-ни ви-та.</i> ‘This person had four other brothers.’ ‘Ин кас чор бародари дигар доштааст.’ <i>See:</i> ани.
нидак	<i>Variant:</i> нис . <i>V.</i> English: sit. <i>Tojiki:</i> нишастан. <i>Ant:</i> чихак.
нидонак	<i>V.</i> English: sit. <i>Tojiki:</i> шинондан.

- нижак** *V.* English: go.out. *Tojiki:* баромадан.
Ant: **тисак**.
- нима** *Adj.* English: half. *Tojiki:* ним; нисф. Etym: Tajik?.
- нипидак** Variant: **нипист**; **нипистак**. *V.* English: sleep. *Tojiki:* хобидан. See: **нипист**.
- нипишак** *V.* English: write. *Tojiki:* невиштан.
- нит** *Post.* 1 • English: with. *Tojiki:* бо.
2 • English: to. *Tojiki:* ба. See: **-пи**.
- ниҳед** Variant: **ниҳет**. *Dem.* English: this.very.
Tojiki: ҳамин. Чи бозор ниҳед рувони ахириним. ‘I bought this very lamb from the bazar.’ ‘Аз бозор ҳамин барраро ҳаридам.’ Syn: **ниҳипти**.
- ниҳедока** [nihedoka] *Dem.* English: right.here.
Tojiki: ҳаминчо. Карим ниҳедоки ҳаст. ‘Karim is right here.’ ‘Карим дар ҳамин ҷо аст.’ See: **идока**.
- ниҳепти бахша** *Const.* English: because.of.this.
Tojiki: барои ҳамин.
- ниҳеранка** *Dem.* English: this.way. *Tojiki:* ҳамин хел.
- ниҳети** *Prep.* English: this.very. *Tojiki:* барои ҳамин.
- ниҳеш** *Dem.* English: this.very. *Tojiki:* ҳамин.
See: **наҳаҳ**.
- ниҳипти** *Dem.* English: this.very. *Tojiki:* ҳамин.
Ниҳипти бахша омоч бисиёр ҷуш витах. ‘Because of this, the soup they brought was burning hot.’ ‘Барои ҳамин оши бурда бисёр сӯзон будааст.’ Syn: **ниҳед**.

- ниҳод** *N.* English: group. *Tojiki:* ниҳод. From: Tajik.
- ниш** *Dem.* English: other. *Tojiki:* дигар.
- нишеб** *Adv.* English: down. *Tojiki:* нишеб; поён. **Фовт нишеб авор, опи жаваки весонӣ.** ‘The cattle got down, they went down to drink water.’ ‘Товон нишеб (ба тарафи поён) шуданд, ба нӯшидани об мефуроянд.’ From: Tajik.
- нишон** *PV.* English: show. *Tojiki:* нишон. From: Tajik.
- нов** *N.* English: valley. *Tojiki:* нов; дарра. From: Tajik.
- нозат немат** *Const.* English: blessing. *Tojiki:* нозу немат. Etym: Tajik?.
- ноилоч** *Adv.* English: without.recourse. From: Tajik.
- носак** *V.* English: take. *Tojiki:* гирифтан.
- нуборак** *Excl.* English: congratulations. *Tojiki:* муборак. From: Tajik.
- нугунтак** *V.* English: dress. *Tojiki:* пушидан.
- нуки** *PV.* English: chase. *Tojiki:* пеш.
- нул** *N.* 1 • English: beak. *Tojiki:* нул.
2 • English: muzzle. *Tojiki:* нул. From: Tajik.
- num** *N.* English: name. *Tojiki:* ном.
- numол** *N.* English: scarf. *Tojiki:* румол.
- нун** [nun] *N.* English: bread. *Tojiki:* нон. Etym: Tajik?.
- нучи** *RelN.* English: below. *Tojiki:* поён.

О - о

- обози** *N.* 1 • English: swiming. *Tojiki:* обози.
2 • English: bathing. *Tojiki:* обози. From: Tajik.
- обозии карак** *PV.* English: swim. *Tojiki:* обози кардан. From: Tajik.
- оброн** *N.* English: A person who waters cultivated land. *Tojiki:* оброн. From: Tajik.
- овезон** *PV.* English: hang. *Tojiki:* овехтан.
- овоз** *N.* English: sound. *Tojiki:* овоз; садо. From: Tajik.
- овора** *Adj.* English: busy. *Tojiki:* машғул.

- одам** *N.* English: person. *Tojiki:* одам. From: Tajik.
- оё** *Inter.* English: really? *Tojiki:* оё. From: Tajik.
- ой** *Aspect.* English: Past.Perfect. *Tojiki:* будан.
- ой** *Cop.* 1 • English: had. *Tojiki:* доштан. **Ман ӯ сутур ой.** ‘I had a sheep.’ ‘ман як гӯсфанд доштам’.
2 • English: Something existed. *Tojiki:* буд. See: **хой**; **аст**.
- ока** *NClit.* English: place. *Tojiki:* чо.

олиш	<i>PV.</i> English: change. <i>Tojiki:</i> алиш; иваз. <i>Etym:</i> Tajik?.	партовак
олов	<i>N.</i> English: fire. <i>Tojiki:</i> алов; оташ. <i>Etym:</i> Tajik?.	
-ом	<i>PersV.</i> English: 1S.PRS. <i>Tojiki:</i> -ам.	
-он	<i>Deriv.</i> English: Caus. <i>Tojiki:</i> -он. <i>Etym:</i> Tajik?.	
оп	[op] <i>N.</i> English: water. <i>Tojiki:</i> об.	
ор	[or] <i>Cop.</i> English: The plural form of act 'be' and хаст 'have'. <i>Tojiki:</i> хастанд. <i>See:</i> аст ; хаст .	
-ор	<i>PersV.</i> English: 3P.PST. <i>Tojiki:</i> -анд.	
орта	['ortə] <i>N.</i> English: flour. <i>Tojiki:</i> орд.	
осақол	<i>N.</i> English: head.of.community. <i>Tojiki:</i> раиси чамоат. <i>Etym:</i> Turkish.	
осирек	[o'siræk] <i>V.</i> English: get.chilled. <i>Tojiki:</i> хунук хурдан.	
осмон	<i>N.</i> English: sky. <i>Tojiki:</i> осмон. <i>From:</i> Tajik.	
оста	<i>Adv.</i> English: slow. <i>Tojiki:</i> оҳиста. <i>Etym:</i> Tajik?.	
-от	<i>PersV.</i> English: 3S. <i>Tojiki:</i> -ад.	
офсона	<i>N.</i> English: story. <i>Tojiki:</i> афсона. <i>Etym:</i> Tajik?.	
офтоб-буро	<i>N.</i> English: sun.rise. <i>Tojiki:</i> офтоб-буро. <i>Syn:</i> шарқ ; <i>Ant:</i> офтоб-нишин . <i>From:</i> Tajik.	
офтоб-нишин	<i>N.</i> English: sun.set. <i>Tojiki:</i> офтоб-нишин. <i>Syn:</i> тарб ; <i>Ant:</i> офтоб-буро . <i>From:</i> Tajik.	
охир	<i>N.</i> English: end. <i>Tojiki:</i> охир. <i>Etym:</i> Tajiki.	
охирон	<i>Adj.</i> English: last. <i>Tojiki:</i> охирон. <i>From:</i> Tajik.	
оҳан	<i>N.</i> English: metal. <i>Tojiki:</i> оҳан. <i>From:</i> Tajik.	
оча	<i>N.</i> English: mother. <i>Tojiki:</i> модар.	
-ошт	<i>PersV.</i> English: 3P.PRS. <i>Tojiki:</i> -анд.	
оштий	<i>N.</i> English: peace. <i>Tojiki:</i> оштий; сулҳ. <i>From:</i> Tajik.	

П - П

па-	<i>Prep.</i> English: to. <i>Tojiki:</i> ба. Ман паритако адивийим. 'I fell forward. (was falling forward?)'. 'Ман ба тарафи пеш афтидам.' <i>See:</i> пар ; рит ; ако .	панҷоҳ	[pandʒoh] <i>Quant.</i> English: fifty. <i>Tojiki:</i> панҷоҳ. <i>From:</i> Tajik.
пагах	<i>Adv.</i> English: already. <i>Tojiki:</i> аллакай.	пар,	<i>Prep.</i> English: to. <i>Tojiki:</i> ба. Ах тим пар кат нарастах. 'He has not yet reached the house.' 'Ӱ ҳоло ба хона нарасидаст.' <i>See:</i> па- . <i>Hom:</i> пар .
пагоҳи	<i>N.</i> English: morning. <i>Tojiki:</i> пагоҳи. <i>Syn:</i> саҳар . <i>From:</i> Tajik.	парак ₂	<i>V.</i> English: jump. <i>Tojiki:</i> паридан. <i>Syn:</i> ҷек . <i>See:</i> паронак . <i>Hom:</i> пар .
пай	<i>N.</i> English: place. <i>Tojiki:</i> ҷо. <i>Syn:</i> ҷорагӣ .	парахсак	<i>Variant:</i> пираҳсак . <i>V.</i> English: remain. <i>Tojiki:</i> мондан. Ахтит ҳайрон апарахсор. 'Онҳо ҳайрон монданд (онҳо дар тааҷуб монданд).'
пакак	<i>V.</i> English: cut. <i>Tojiki:</i> буридан.	паронак	<i>V.</i> 1 • English: make.jump. <i>Tojiki:</i> парондан. 2 • English: shoot. <i>Tojiki:</i> парондан.
паккаи карак	<i>PV.</i> English: cut. <i>Tojiki:</i> буридан.	парра	<i>RelN.</i> English: The sharp edge of a table (between top and side). <i>Tojiki:</i> парра. <i>Post.</i> English: beside. <i>Tojiki:</i> пахлӯй. <i>From:</i> Tajik.
палатка	<i>N.</i> English: tent. <i>Tojiki:</i> палатка. <i>From:</i> Russian.	партоҷак	<i>V.</i> 1 • English: throw. <i>Tojiki:</i> партоғтан. Жута туп ҷураисаш апартоҷов. 'The boy threw the ball to his friend.' 'писар тӯбро ба дӯсташ партоғт.'
панод ба худо	<i>N.</i> English: God.protect.you. <i>Tojiki:</i> паноҳат бар худо. <i>Etym:</i> Tajik?.		
паноҳ	<i>N.</i> English: shelter. <i>Tojiki:</i> паноҳ. <i>From:</i> Tajik.		
панҷ ₁	[pantʃ] <i>Quant.</i> English: five. <i>Tojiki:</i> панҷ. <i>Hom:</i> панҷ .		
панҷ ₂	<i>N.</i> English: key. <i>Tojiki:</i> қалид. <i>Syn:</i> қалит ; <i>Hom:</i> панҷ .		
панҷ	[pandʒ] <i>Quant.</i> English: five. <i>Tojiki:</i> панҷ. <i>From:</i> Tajik.		

	2 • English: vomit. <i>Tojiki:</i> партофтан.
	3 • English: lie. <i>Tojiki:</i> дурӯғ гуфтан.
	4 • English: dance. <i>Tojiki:</i> рақс кардан.
паст	<i>Adj.</i> English: short. <i>Tojiki:</i> паст. <i>From:</i> Tajik.
пахлӯ	<i>RelN.</i> English: side. <i>Tojiki:</i> пахлӯ.
	<i>Post.</i> English: beside. <i>Tojiki:</i> пахлӯ. <i>Etym:</i> Tajik?.
пашм	<i>N.</i> English: hair. <i>Tojiki:</i> мӯй. <i>Syn:</i> дирав. <i>Etym:</i> Tajik?.
пенак	[p'енæk] <i>V.</i> English: open. <i>Tojiki:</i> кушодан. <i>Ant:</i> вант.
пета	<i>Adj.</i> English: open. <i>Tojiki:</i> кушода; боз.
печонак	<i>V.</i> English: wrap. <i>Tojiki:</i> печондан. <i>Etym:</i> Tajik?.
пешпойӣ	<i>PV.</i> English: trip. <i>Tojiki:</i> пешпо. <i>пешпойӣ</i> хварак ‘to trip’. ‘пешпойӣ хурдан’.
-пи	[pi] <i>Post.</i> English: with. <i>Tojiki:</i> бо. Вов, манни Анивари тӯйи саним. ‘Come, go up with me to Anvar’s party.’ ‘Биё, ҳамроҳи ман ба тӯйи Анивар бароем.’ <i>See:</i> -нит.
пиёда	<i>Adv.</i> English: walking. <i>Tojiki:</i> пиёда.
	<i>PV.</i> English: walk. <i>Tojiki:</i> пиёда. <i>пиёда</i> шавак ‘to walk’. ‘пиёда рафтан’. <i>From:</i> Tajik.
пиён	[p'ijon] <i>N.</i> English: yesterday. <i>Tojiki:</i> дирӯз.
пиёсо	<i>N.</i> English: last.year. <i>Tojiki:</i> порсол.
пилта	<i>N.</i> 1 • English: burner. <i>Tojiki:</i> плитка.
	2 • English: wick. <i>Tojiki:</i> плитай чароғ. <i>Etym:</i> Russian.
пираҳсак	<i>V.</i> English: remain. <i>Tojiki:</i> мондан.
пирежак	<i>V.</i> English: flee. <i>Tojiki:</i> гурехтан.
	<i>See:</i> пирежонак.
пирежонак	<i>V.</i> English: flee. <i>Tojiki:</i> гурехтондан.
	<i>See:</i> пирежак.
пиронсак	<i>V.</i> English: sell. <i>Tojiki:</i> фурӯҳтам.
Пискон	<i>PN.</i> English: Piskon. <i>Tojiki:</i> Пискон.
пит	<i>Adv.</i> English: this.way. <i>Tojiki:</i> ин хел; ин тавр.
пит тик	<i>Const.</i> English: This way. <i>Tojiki:</i> ин тавр ки.

пит тим *Const.* English: for this reason. *Tojiki:* ба хотири он ки; барои он ки. *See:* пит.

питтаки *Adj.* English: a little. *Tojiki:* каме; як микдор.

пода [p'oda] *N.* English: flock. *Tojiki:* пода. *From:* Tajik.

пода [pod'a] *N.* English: foot. *Tojiki:* по. Жута туп подаипиш адех ‘A boy kicked the ball with his foot’. ‘Бача тӯбро бо пояш зад’.

пойияк *V.* English: сгу. *Tojiki:* гирия кардан.

пойки-пойки *Adv.* English: walking stealthily. *Tojiki:* поида-поида.

пойяк *V.* English: watch. *Tojiki:* нигохубин кардан; пойидан; парвориш кардан.

понздаҳ [ponzdah] *Quant.* English: fifteen. *Tojiki:* понздаҳ. *From:* Tajik.

Порк *PN.* English: Pork. *Tojiki:* Порк.

потшоҳ *N.* English: king. *Tojiki:* подшоҳ. *Etym:* Tajik?.

пудина *N.* English: mint. *Tojiki:* пудина. *From:* Tajik.

пул *N.* English: money. *Tojiki:* пул. *From:* Tajik.

пулла *PV.* English: birth. *Tojiki:* таваллуд. *N.* English: child. *Tojiki:* бача.

Adj. English: small. *Tojiki:* хурд. *Syn:* қима; *Ant:* катта. *Etym:* Yaghnobi.

пун *Adj.* English: full. *Tojiki:* пур. *Etym:* Yaghnobi, from *Tojiki*?

пурсак *V.* English: ask. *Tojiki:* пурсидан.

пурта *N.* English: feces. *Tojiki:* гӯҳ.

пута *PV.* English: rot. *Tojiki:* пусидан. пута хой ‘was rotted’. ‘пусида буд’.

пӯф *N.* English: blowing. *Tojiki:* пӯф. *From:* Tajik.

пухсак *V.* English: cook. *Tojiki:* пухтан. *Etym:* Yaghnobi. *See:* пухсонак.

пухсонак *V.* English: bake. *Tojiki:* пухтан. *See:* пухчак.

пуча *PV.* English: break. *Tojiki:* канда.

пучак *V.* English: pinch. *Tojiki:* пучидан.

равон *Adv.* English: going; flowing. *Tojiki:* [равон](#).
From: Tajik.

рагза *N.* English: pants. *Tojiki:* [шім](#).

раднума *N.* English: A prayer written on a long paper and rolled up and carried for protection.
Tojiki: [раднома](#).

разги воак *V.* English: right.speech. *Tojiki:* [рост](#) гуфтан.

район *N.* English: region. *Tojiki:* [район](#). *From:* Russian.

ранг *N.* English: color. *Tojiki:* [ранг](#). *From:* Tajik.

рантак *V.* English: sweep. *Tojiki:* [рӯфтан](#).
See: [рантонак](#).

рантонак *V.* English: sweep. *Tojiki:* [руфтондан](#).

расак *V.* English: arrive. *Tojiki:* [расидан](#).
See: [расонак](#).

Расия *PN.* English: Russia. *Tojiki:* [Россия](#). *Etym:* Russian.

раск *Adj.* English: straight. *Tojiki:* [рост](#). *See:* [раски](#) [карак](#).

раска *Adj.* 1 • English: The right-hand side.
Tojiki: [рост](#). **Ави раска дастш даҳшчӣ.** ‘His right hand hurts him.’ ‘Уро дasti росташ дард мекунад.’ *Ant:* [чаппа](#).
2 • English: straight. *Tojiki:* [рост](#).

раски карак *V.* English: repair. *Tojiki:* [таъмир](#) кардан.
See: [разги воак](#).

расонак *V.* English: make.arrive. *Tojiki:* [расондан](#).

раф *N.* English: row. *Tojiki:* [катор](#).

рах *N.* English: mouth. *Tojiki:* [даҳон](#).

рахшин *Adj.* 1 • English: bright. *Tojiki:* [равшан](#).
2 • English: day. *Tojiki:* [рӯз](#). *Etym:* Sogdian: раучча (conversation with S. Mirzoyev).

рахшини вияк *V.* English: become.day. *Tojiki:* [рӯз](#) шудан.

рахшини карак *V.* English: spend.time. *Tojiki:* [рӯз](#) кардан.

Post. English: near; before. *Tojiki:* [назд](#); [пеш](#).
Моҳ кат Шомансури бозори рити хаст. ‘Our house is near the Shohmansur bazaar.’ ‘Хонаи мо дар назди бозори Шоҳмансур аст.’

RelN. English: front. *Tojiki:* [пеш](#).

рити вияк *V.* 1 • English: go.ahead. *Tojiki:* [пеш](#) даромадан; [пеш](#) шудан.

2 • English: prayer.leader. *Tojiki:* [пеш](#) даромадан дар намоз.

риторит *Adv.* English: going.in.front. *Tojiki:* [пешандоз](#).

риторити вияк *V.* English: guide; lead. *Tojiki:* [пеш](#) даромадан.

риторити карак *V.* English: send.ahead.

Tojiki: [пешандоз](#) кардан.

риша *N.* English: root. *Tojiki:* [репша](#).

рӯша *N.* English: beard. *Tojiki:* [риш](#). *Etym:* Tajik?.

рос *N.* English: road. *Tojiki:* [роҳ](#). *Etym:* Tajik?.

рост *Adv.* English: right. *Tojiki:* [рост](#). *From:* Tajik.

рувон *N.* English: lamb. *Tojiki:* [варра](#).

ругах *Post.* English: above; on. *Tojiki:* [боло](#). **Рушка истали ругаҳи хаст.** ‘The pen is on the table.’ ‘Ручка болои (рӯии) стол аст.’

RelN. English: top. *Tojiki:* [cap](#). *Syn:* [cap](#); *Ant:* [так](#).

руган *N.* English: oil. *Tojiki:* [равған](#). *Etym:* Tajik?.

рупч *N.* English: broom. *Tojiki:* [чоруб](#).

руст *Adj.* English: straight; upright; correct.
Tojiki: [рост](#).

Рухшона *PN.* English: Rukhshona. *Tojiki:* [Рухшона](#).

руча *N.* English: window. *Tojiki:* [тиреза](#); [равзан](#).

рушка *N.* English: pen. *Tojiki:* [ручка](#). *Etym:* Russian.

рушной *N.* English: light. *Tojiki:* [рушной](#). *From:* Tajik.

рӯз *N.* English: day. *Tojiki:* [рӯз](#). *Syn:* [мет](#). *From:* Tajik.

-са	<i>Post.</i> English: toward. <i>Tojiki:</i> ба. Малим мактаб-и-са атири. ‘The teacher went to the school.’ ‘Муаллим ба мактаб рафт.’ Ant: чи. See: то.
сабат	<i>N.</i> English: basket. <i>Tojiki:</i> чабад. <i>Etym:</i> Tajik?.
сабз	<i>Adj.</i> English: green. <i>Tojiki:</i> сабз. <i>From:</i> Tajik.
сабзи	<i>N.</i> English: carrot. <i>Tojiki:</i> сабзӣ. <i>Etym:</i> Tajik?.
сабр	<i>N.</i> 1 • English: patience. <i>Tojiki:</i> сабр. 2 • English: waiting. <i>Tojiki:</i> сабр. <i>From:</i> Tajik.
сад	[sad] <i>Quant.</i> English: hundered. <i>Tojiki:</i> сад. <i>From:</i> Tajik.
Садриддин	<i>PN.</i> English: Sadriddin. <i>Tojiki:</i> Садриддин. <i>Etym:</i> Arabic. <i>From:</i> Tajik.
Сайд	<i>PN.</i> English: Said. <i>Tojiki:</i> Сайд. <i>From:</i> Tajik. <i>Etym:</i> Arabic?.
сайнак	[sain'æk] <i>Variant:</i> сакн. <i>N.</i> English: dung.patty. <i>Tojiki:</i> тапак; саргин.
самбақа	<i>N.</i> English: frog. <i>Tojiki:</i> курбоқقا.
санак	<i>V.</i> English: ascend. <i>Tojiki:</i> баромадан (ба боло). Ant: весак.
сандуқ	<i>N.</i> English: chest. <i>Tojiki:</i> сандук. <i>From:</i> Tajik.
санк	<i>N.</i> English: stone. <i>Tojiki:</i> санг. <i>Etym:</i> Tajik?.
Санккуча	<i>PN.</i> English: Sankkucha. <i>Tojiki:</i> Санккуча.
сар	<i>N.</i> English: head. <i>Tojiki:</i> сар. <i>Post.</i> English: above; on. <i>Tojiki:</i> боло. Рушка истоли сари амуним. ‘I put the pen on top the table.’ ‘Ручкаро болои миз гузаштам.’ <i>Adv.</i> English: start. <i>Tojiki:</i> сар. <i>RelN.</i> English: top. <i>Tojiki:</i> сар. Ant: тар. <i>From:</i> Tajik.
сарнишеб	<i>Adv.</i> English: Steep downward incline. <i>Tojiki:</i> сарнишеб. See: нипеъ. <i>From:</i> Tajik.
саросема	<i>N.</i> English: hurry. <i>Tojiki:</i> саросема. <i>From:</i> Tajik.
сарпуш	<i>N.</i> English: cover; lid. <i>Tojiki:</i> сарпуш. <i>From:</i> Tajik.
Сархок	<i>PN.</i> English: Sarhok. <i>Tojiki:</i> Сархок.
сатил	<i>N.</i> English: pail. <i>Tojiki:</i> сатил. <i>From:</i> Tajik.
Сафар	<i>PN.</i> English: Safar. <i>Tojiki:</i> Сафар. <i>From:</i> Tajik.
Сафаралӣ	<i>PN.</i> English: Safarali. <i>Tojiki:</i> Сафаралӣ.

сафед	[safed] <i>Adj.</i> English: white. <i>Tojiki:</i> сафед. Ant: шов.
сахт	[saxt] <i>Adj.</i> English: very. <i>Tojiki:</i> сахт. <i>From:</i> Tajik.
сахар	<i>N.</i> English: morning. <i>Tojiki:</i> сахар. <i>Syn:</i> пагоҳи. <i>From:</i> Tajik.
сахат	<i>Adj.</i> English: healthy; whole. <i>Tojiki:</i> чихат. <i>Etym:</i> Tajik.
сахли	<i>N.</i> English: a.little.time. <i>Tojiki:</i> каме; фурсате.
свет	<i>N.</i> English: electricity. <i>Tojiki:</i> барқ. <i>From:</i> Russian.
се	[se] <i>Quant.</i> English: three. <i>Tojiki:</i> се. <i>From:</i> Tajik.
себ	<i>N.</i> English: apple. <i>Tojiki:</i> себ. <i>From:</i> Tajik.
сенак	[s'ainæk] <i>V.</i> English: bring.up. <i>Tojiki:</i> боло овардан. See: сайнак.
сер	<i>Adj.</i> English: full; satisfied. <i>Tojiki:</i> сер. <i>From:</i> Tajik.
сечи	<i>Post.</i> English: above. <i>Tojiki:</i> баланд. Ави кат чи моҳ кат сечи хаст. ‘Their house is above our house.’ ‘Хонаи ўаз хонаи мо боло (болотар) аст.’ <i>Adj.</i> 1 • English: pretty. <i>Tojiki:</i> зебо. 2 • English: a good person. <i>Tojiki:</i> нағз. 3 • English: wise; respected. <i>Tojiki:</i> бо обру. <i>N.</i> English: important.person. <i>Tojiki:</i> мансабдор; колоншаванд.
секом	[sejum] <i>Quant.</i> English: third. <i>Tojiki:</i> секом. <i>From:</i> Tajik.
си	[si] <i>Quant.</i> English: thirty. <i>Tojiki:</i> си. <i>From:</i> Tajik.
сим	<i>N.</i> English: wire. <i>Tojiki:</i> сим. <i>From:</i> Tajik.
сiment	<i>N.</i> English: cement. <i>Tojiki:</i> симент. <i>From:</i> Russian?.
сир₁	<i>N.</i> English: secret. <i>Tojiki:</i> сир. <i>Hom:</i> сир ₂ . <i>From:</i> Tajik.
сир₂	<i>N.</i> English: enamel. <i>Tojiki:</i> сир. <i>Hom:</i> сир ₁ . <i>From:</i> Tajik.
ситам	<i>Post.</i> English: behind. <i>Tojiki:</i> ақикб. Сутур чи ман ситам атири. ‘The sheep went from behind me.’ ‘Тӯсфанд аз ақиби ман рафт.’ <i>RelN.</i> English: back. <i>Tojiki:</i> пошт.
ситамдеха	<i>N.</i> English: bowel.movement. <i>Tojiki:</i> ахлод.

сича *N.* English: bird. *Tojiki:* паранда.

-сӣ *PersV.* English: 2P.PST. *Tojiki:* -ед.

соат *N.* English: hour. *Tojiki:* соат. *From:* Tajik.

Сокан *PN.* English: A village in the Yaghnob valley. *Tojiki:* Сокан.

сол *N.* English: year. *Tojiki:* сол. *From:* Tajik.

сомон *PN.* English: somoni. *Tojiki:* сомон. *From:* Tajik.

сорболо *Adv.* English: uphill. *Tojiki:* боло. Жутот нахке сорболо асанор атири. ‘Now the boys have gone out and and gone uphill.’ ‘Вачаҳо ҳозир ба тарафи боло баромада рафтанд.’ *Ant:* сарнишеб.

сорт *Adj.* English: cold. *Tojiki:* хунук.

соҳиб-хона *N.* English: home.owner. *Tojiki:* соҳиб-хона.

PV. English: evict; chase.away. *Tojiki:* пеш кардан; рондан.

сурат *N.* English: picture. *Tojiki:* сурат. *From:* Tajik.

сурҳ *Adj.* English: red. *Tojiki:* сурҳ. *From:* Tajik.

сүтур *N.* English: sheep. *Tojiki:* гӯсфанд.

сухойак *V.* English: lift. *Tojiki:* бардоштан.

сухсак *V.* English: burn. *Tojiki:* сухтан.

сухсонак *V.* English: make.burn. *Tojiki:* сузондн.

Т - Т

-т₁ *Poss.* English: 2S. *Tojiki:* -ат. *Hom:* -т₂, -т₃.

-т₂ *Conj.* English: and. *Tojiki:* -ю. *Hom:* -т₁, -т₃. *See:* [т₂](#).

-т₃ *Num.* English: P. *Tojiki:* -ҳо. *Hom:* -т₁, -т₂.

-т₄ *PersV. 1 • English:* 2P.PRS. *Tojiki:* -ед.
2 • English: 3S. *Hom:* -т₁, -т₂, -т₃. *Etym:* Yaghnobi.

-та₁ *Asp.* English: PFT. *Tojiki:* -а. Омоч нахке чи чуван ҳаштапинт витах. ‘They had just taken the noodle soup from the pot.’ ‘Оши суюкро нав аз дег қашида будаанд.’ *Hom:* -т₂.

-та₂ *Case.* English: Quant. *Tojiki:* -та. *Hom:* -т₂. *From:* Tajik.

табор *N.* English: relations. *Tojiki:* табор. *From:* Tajik.

тав₁ [taw] *Pron.* English: you. *Tojiki:* ту. *Hom:* тав₂.

тав₂ [taw] *N.* English: beam. *Tojiki:* балор. *Hom:* тав₁; *Syn:* **болор**.

таваллои қарак *PV.* English: plead. *Tojiki:* тавалло. *From:* Tajik.

тавалуд *N.* English: birth. *Tojiki:* тавалуд. *From:* Tajik.

-тагӣ *Part.* English: -ed. *Tojiki:* -тагӣ. *From:* Tajik.

таддир *N.* English: fate. *Tojiki:* тақдир. *Etym:* Tajik?.

таёр *Adj.* English: ready. *Tojiki:* таёп. *From:* Tajik.

тайор *Adj.* English: ready. *Tojiki:* тайор. *From:* Tajik.

так *Post.* English: under. *Tojiki:* таг. **Дираҳти таки тилоҳ аст.** ‘There is gold under the tree.’ ‘Дар зери дараҳт тилло аст.’

RelN. English: bottom. *Tojiki:* таг. *Ant:* **сар**. *Etym:* Tajik?.

таксим *N.* English: division. *Tojiki:* тақсим.

тамашо *PV.* English: watch. *Tojiki:* тамашо. *From:* Tajik.

тамом *Adv.* English: finished. *Tojiki:* тамом. *From:* Tajik.

тан *N.* English: wet. *Tojiki:* тар.

тапонча *N.* English: pistol. *Tojiki:* тапонча; пистолет. *From:* Tajik.

-тар *Adv.* English: Inten. *Tojiki:* -тар. *From:* Tajik.

тараф *N.* English: direction. *Tojiki:* тараф. *Etym:* Arabic. *From:* Tajik.

тарма *N.* English: avalanche. *Tojiki:* тарма. *From:* Tajik.

таски	<i>Dem.</i> English: this.direction. <i>Tojiki:</i> ин тараф.
тат	<i>Dem.</i> English: here. <i>Tojiki:</i> ин чо.
тахта	<i>V.</i> English: enter. <i>Tojiki:</i> даромада. See: тисак .
тачрибах	<i>N.</i> 1 • English: experience. <i>Tojiki:</i> тачриба. 2 • English: experiment. <i>Etym:</i> Tajik?.
те	[te] <i>Pron.</i> English: 3S. <i>Tojiki:</i> вай.
тер	<i>RelN.</i> 1 • English: edge. <i>Tojiki:</i> тер. 2 • English: blade. <i>Tojiki:</i> тер. 3 • English: ridge. <i>Tojiki:</i> тер. <i>Etym:</i> Sogdian.
тиёқ	<i>N.</i> English: cane. <i>Tojiki:</i> тиёқ. From: Tajik.
тик	<i>Adv.</i> English: again; also. <i>Tojiki:</i> боз.
тилвизор	<i>N.</i> English: television. <i>Tojiki:</i> тилвизор. From: Russian.
тилоҳ	<i>N.</i> English: gold. <i>Tojiki:</i> тилло. <i>Etym:</i> Tajik?.
тим	<i>Adv.</i> English: also. <i>Tojiki:</i> ҳам.
тир₂	<i>N.</i> English: bullet. <i>Tojiki:</i> тир. From: Tajik.
тирай	Variant: сарай. [tiraj] <i>Quant.</i> English: three. <i>Tojiki:</i> се.
тирайшонак	<i>V.</i> English: make.fall. <i>Tojiki:</i> афтондан. See: дивияк; тирам .
тирак	<i>V.</i> English: to go in a direction. <i>Tojiki:</i> рафтан. <i>Syn:</i> шавак; <i>Ant:</i> вовак .
тирашак	<i>V.</i> English: fall. <i>Tojiki:</i> афтидан. See: дивияк .
тиреза	<i>N.</i> English: window. <i>Tojiki:</i> тиреза. From: Tajik.
тисак	<i>V.</i> English: enter. <i>Tojiki:</i> даромадан. <i>Ant:</i> нижак .
-тит	<i>Pers.</i> English: 3P. <i>Tojiki:</i> -анд.
тифарак	<i>V.</i> English: give. <i>Tojiki:</i> додан. <i>Ant:</i> варак .
то	<i>Prep.</i> English: to. <i>Tojiki:</i> то. То роси охириса шавс. 'Go to the end of the road.' 'To охири роҳ равед.' From: Tajik.

тоза	<i>Adj.</i> English: clean. <i>Tojiki:</i> тоза. From: Tajik.
токат	<i>Adj.</i> English: patience; endurance. <i>Tojiki:</i> токат. From: Tajik.
тонак	<i>V.</i> English: be.able. <i>Tojiki:</i> тавонистан.
Тонзувуда	<i>PN.</i> English: Tonzuvuda. <i>Tojiki:</i> Тонзувуда.
топ	<i>PV.</i> English: turn. <i>Tojiki:</i> тоб. топи хварак 'тоб хурдан'.
топ	[tor] <i>N.</i> English: string. <i>Tojiki:</i> топ. From: Tajik.
торпа	<i>Adj.</i> English: dark. <i>Tojiki:</i> торик. <i>Etym:</i> tajik?.
тортах	<i>V.</i> English: has gone. <i>Tojiki:</i> рафта аст. See: тирак .
Тоҳир	<i>PN.</i> English: Tohir. <i>Tojiki:</i> Тоҳир.
Тоҷикистон	<i>N.</i> English: Tajikistan. <i>Tojiki:</i> Тоҷикистон. From: Tajik.
ту	<i>Pron.</i> English: you.sing. <i>Tojiki:</i> ту.
туғри	<i>Adj.</i> English: right. <i>Tojiki:</i> тӯғри. <i>Etym:</i> Tajik?.
тӯй	<i>N.</i> English: celebration. <i>Tojiki:</i> тӯй. From: Tajik.
тумор	<i>N.</i> English: charm. <i>Tojiki:</i> тӯмор. <i>Etym:</i> Tajik?.
туп	[tup] <i>N.</i> English: ball. <i>Tojiki:</i> тӯб. Жута туп подаипиш адех 'A boy kicked the ball with his foot'. 'Бача тӯбро бо пояш зад'. <i>Etym:</i> Tajik.
тур	<i>N.</i> English: net. <i>Tojiki:</i> тур. From: Tajik.
турба	<i>N.</i> 1 • English: pipe. <i>Tojiki:</i> труба. 2 • English: Hung from horses head for eating. <i>Tojiki:</i> турба. <i>Etym:</i> Russian.
тут	<i>N.</i> English: mulberry. <i>Tojiki:</i> тут. From: Tajik.
түфор	[tufor] <i>Quant.</i> English: four. <i>Tojiki:</i> чор.
тұхм	<i>N.</i> English: egg. <i>Tojiki:</i> тұхм. From: Tajik.
тұхояқ	<i>V.</i> English: kill. <i>Tojiki:</i> күштан.
тәрмиз	<i>N.</i> English: thermos. From: Russian?.

У - у

-у	<i>Conj.</i> English: and. <i>Tojiki:</i> ба. See: -т . <i>Etym:</i> Tajik?.
убол	<i>Adv.</i> English: forbidden. <i>Tojiki:</i> убол. From: Tajik.

уда	<i>N.</i> English: responsibility. <i>Tojiki:</i> ӯхда. удаи виак удаи карак
-ум	[um] <i>Quant.</i> English: -th. <i>Tojiki:</i> -ум. From: Tajik.
умед	<i>N.</i> English: hope. <i>Tojiki:</i> умед. From: Tajik.

умоч	<i>N.</i> English: noodle.soup. <i>Tojiki:</i> оши.суюк.
урак	<i>V.</i> English: bring. <i>Tojiki:</i> овардан. <i>Ant:</i> варак .
урк	<i>N.</i> English: wolf. <i>Tojiki:</i> тург.
үфсак	<i>V.</i> English: sleep. <i>Tojiki:</i> хобидан. <i>See:</i> нишидак .
ухаста	<i>Adj.</i> English: broken. <i>Tojiki:</i> шикаст. <i>See:</i> уховак .
уховак	<i>V.</i> English: break; break.3S. <i>Tojiki:</i> шикастан.3s: ухов .

ухта	<i>V.</i> English: descended. <i>Tojiki:</i> фуромада буд. Пискон ноухта и чишма аст. ‘Before you get all the way down to Piskon, there is a spring.’ ‘Ба Пискон нарасида (нафуромада) як чашма аст.’ <i>See:</i> весак .
ухш	[uxʃ] <i>Quant.</i> English: six. <i>Tojiki:</i> шаш.
үштак	<i>V.</i> English: stand. <i>Tojiki:</i> истодан.

Φ - ф

файрёди карак	<i>PV.</i> English: call; shout. <i>Tojiki:</i> чег задан; фарёд. <i>Etym:</i> Tajik?.
фақат	<i>Adv.</i> English: only. <i>Tojiki:</i> фақат; танҳо. <i>From:</i> Tajik.
фалон	<i>Adj.</i> English: particular. <i>Tojiki:</i> фалон. <i>From:</i> Tajik.
фарбех	<i>Adj.</i> English: fat. <i>Tojiki:</i> фарбех. <i>From:</i> Tajik.
Фарзона	<i>PN.</i> English: Farzona. <i>Tojiki:</i> Фарзона. <i>From:</i> Tajik.
фармояк	<i>V.</i> English: command. <i>Tojiki:</i> фармудан.
Фарт	<i>PN.</i> English: summer grazing ground. <i>Tojiki:</i> Фарт.
фаҳмак	<i>V.</i> English: inform. <i>Tojiki:</i> фаҳмидан.
фик	<i>N.</i> English: shoulder. <i>Tojiki:</i> китф.

фиқр	<i>N.</i> English: thought. <i>Tojiki:</i> фиқр. <i>From:</i> Tajik.
фиromич	<i>PV.</i> English: forget. <i>Tojiki:</i> фарамӯш.
фиронта	<i>Prep.</i> English: tomorrow. <i>Tojiki:</i> фардо.
фойда	<i>N.</i> 1 • English: benefit. <i>Tojiki:</i> фойда. 2 • English: benefit. <i>Tojiki:</i> фойда. <i>From:</i> Tajik.
фузак	<i>V.</i> 1 • English: slide. <i>Tojiki:</i> гечидан; лағжидан. 2 • English: flee. <i>Tojiki:</i> турехтан.
фурак	<i>V.</i> English: fly. <i>Tojiki:</i> паридан. <i>See:</i> фуронак .
фурна	<i>N.</i> English: Any creature that flies. <i>Tojiki:</i> парваз қунанда.
фуронак	<i>V.</i> English: make.fly. <i>Tojiki:</i> парондан. <i>See:</i> фурак .

X - x

хабардор	<i>N.</i> English: informed.person. <i>Tojiki:</i> хабардор.
	<i>PV.</i> English: informed. <i>Tojiki:</i> хабардор. хабардор вияк ‘to become informed’. 'хабардор шудан'. <i>From:</i> Tajik.
хаёли карак	<i>N.</i> English: contemplation. <i>Tojiki:</i> ҳаёл; андеша кардан; фикр кардан. <i>From:</i> Tajik.
хайр	<i>Interj.</i> English: well. <i>Tojiki:</i> хайр. <i>From:</i> Tajik.
халаделник	<i>N.</i> English: refrigerator. <i>Tojiki:</i> халаделник. <i>From:</i> Russian.
Халифа	<i>PN.</i> English: Halifa. <i>Tojiki:</i> Халифа.

халол	<i>Adj.</i> English: Clean in the religious sense. <i>Tojiki:</i> ҳалол.
халос	<i>Adj.</i> English: free. <i>Tojiki:</i> ҳалос. <i>From:</i> Tajik.
хантак	<i>V.</i> English: laugh. <i>Tojiki:</i> ҳандидан.
ҳапар	<i>N.</i> English: news. <i>Tojiki:</i> ҳабар. <i>Etym:</i> Arabic.
ҳар	<i>N.</i> English: donkey. <i>Tojiki:</i> ҳар. <i>From:</i> Tajik.
ҳарам	<i>Adj.</i> English: threshing.floor. <i>Tojiki:</i> ҳирман.
ҳаргуш	<i>N.</i> English: rabbit. <i>Tojiki:</i> ҳаргӯш. <i>Etym:</i> Tajik?.
ҳарита	<i>N.</i> English: map. <i>Tojiki:</i> ҳарита. <i>From:</i> Russian.

хароб	<i>Adj.</i> English: thin. <i>Tojiki:</i> ҳароб. <i>From:</i> Tajik.
ҳаст	[χæst] English: This form of the copula is used for expressing location, equation, proper inclusion, and attribution. <i>Cop.</i> English: be. <i>Tojiki:</i> ҳаст. See: ҳой ; аст ; ор .
ҳат	<i>N.</i> English: letter. <i>Tojiki:</i> мактуб.
ҳатм	<i>PV.</i> English: graduate. <i>Tojiki:</i> ҳатм. <i>From:</i> Tajik.
ҳашак	<i>V.</i> 1 • English: dip. <i>Tojiki:</i> қашидан. 2 • English: pull. <i>Tojiki:</i> қашидан. 3 • English: suck. <i>Tojiki:</i> қашидан. 4 • English: insert. <i>Tojiki:</i> қашидан. 5 • English: attach. <i>Tojiki:</i> ҷаспидан.
ҳварак	<i>V.</i> English: eat. <i>Tojiki:</i> ҳурдан. See: жавак .
ҳват	<i>Pron.</i> English: self. <i>Tojiki:</i> ҳуд. Жута ҳватш туп адеҳ. ‘The boy hit the ball himself.’ ‘бача худаш тупро зад.’
хеле	<i>Adv.</i> English: very. <i>Tojiki:</i> ҳеле. <i>From:</i> Tajik.
ҳен	[hep] <i>Pron.</i> English: self. <i>Tojiki:</i> ҳуд.
ҳердак	<i>V.</i> English: crap. <i>Tojiki:</i> ридан; тух кардан.
ҳеш	<i>N.</i> English: relative. <i>Tojiki:</i> ҳепи. <i>From:</i> Tajik.
ҳешт табор	<i>N.</i> English: relatives. <i>Tojiki:</i> ҳешту табор. See: ҳепи . Etym: Tajik?.
ҳирдак	<i>N.</i> English: turd. <i>Tojiki:</i> гүх.
ҳиринак	<i>V.</i> English: buy. <i>Tojiki:</i> ҳаридан.
ҳирс	<i>N.</i> English: bear. <i>Tojiki:</i> ҳирс. <i>From:</i> Tajik.
ҳирухуш	<i>N.</i> English: goodby. <i>Tojiki:</i> ҳирухуш. <i>From:</i> Tajik.
ҳишап	<i>N.</i> English: night. <i>Tojiki:</i> шаб. Ant: мет . See: виёр .
ҳишояк	<i>V.</i> English: bite. <i>Tojiki:</i> ҳойдан.
Ҳишортов	<i>PN.</i> English: Khishortov. <i>Tojiki:</i> Ҳишортов.
ҳозир	<i>Adv.</i> English: now. <i>Tojiki:</i> ҳозир. <i>From:</i> Tajik.

ҳой	<i>Cop.</i> English: Past tense form of xact 'is'. <i>Tojiki:</i> буද. 1s: оий . 2s: ҳой . 1p: иём . 2p: иёт . 3p: иёр . See: ҳаст ; оий ; ор .
ҳол	<i>Adj.</i> English: dirty. <i>Tojiki:</i> ифлос.
ҳолак	<i>N.</i> English: maternal.uncle. <i>Tojiki:</i> тағо.
ҳоли	<i>Adj.</i> English: empty. <i>Tojiki:</i> ҳолӣ. <i>From:</i> Tajik.
ҳон	<i>N.</i> English: summer.pasture. <i>Tojiki:</i> ҷароғоҳи тобистона; айлоқ; лайлоқ; авул.
ҳор	<i>N.</i> English: sister. <i>Tojiki:</i> ҳоҳар.
ҳорчак	<i>N.</i> English: mushroom. <i>Tojiki:</i> ҳорҷ.
ҳорчак сара	<i>N.</i> English: policeman. <i>Tojiki:</i> милиса.
ҳотир	<i>N.</i> English: memory. <i>Tojiki:</i> ҳотир. <i>From:</i> Tajik.
ҳоҳак	<i>V.</i> English: want. <i>Tojiki:</i> ҳостан.
Ҳочасанҳок	<i>PN.</i> English: A village in the Yagnob valley. <i>Tojiki:</i> Ҳочасанҳок.
ҳуб	<i>Adv.</i> English: good. <i>Tojiki:</i> ҳуб. <i>From:</i> Tajik.
Ҳудо	<i>N.</i> English: God. <i>Tojiki:</i> Ҳудо.
ҳун	[hun] <i>N.</i> English: dream. <i>Tojiki:</i> ҳоб. Ман ҳуним кут авеним ‘I saw a dog in my dream’. ‘Ман дар хобам саг дидам’.
ҳунук	<i>Adj.</i> English: cold. <i>Tojiki:</i> ҳунук. <i>From:</i> Tajik.
ҳунуки	<i>N.</i> English: coldness. <i>Tojiki:</i> ҳунуқӣ.
ҳур	<i>N.</i> English: sun. <i>Tojiki:</i> офтоб.
ҳурсанд	<i>Adj.</i> English: happy. <i>Tojiki:</i> ҳурсанд. <i>From:</i> Tajik.
Ҳуршед	<i>PN.</i> English: Horshed. <i>Tojiki:</i> Ҳуршед.
ҳутанна	<i>N.</i> English: grain.mill.
Ҳучанд	<i>PN.</i> English: A city in northern Tajikistan. <i>Tojiki:</i> Ҳочанд.
ҳуш	<i>Adj.</i> English: happy. <i>Tojiki:</i> ҳуш. Etym: Arabic. <i>From:</i> Tajik.
ҳушгон	<i>N.</i> English: marriage.proposer. <i>Tojiki:</i> ҳостгор.
ҳушру	<i>Adj.</i> 1 • English: beautiful. <i>Tojiki:</i> ҳушрӯ. 2 • English: good. <i>Tojiki:</i> нағз. Etym: Tajik?.

X - X

ҳа	<i>Adv.</i> English: yes. <i>Tojiki:</i> ҳа. <i>From:</i> Tajik.
ҳав ҳав	<i>Ono.</i> English: woof.woof. <i>Tojiki:</i> ҳав ҳав.

ҳавз	<i>N.</i> English: pool. <i>Tojiki:</i> ҳавз. <i>From:</i> Tajik.
ҳавли	<i>N.</i> English: yard. <i>Tojiki:</i> ҳавли. <i>From:</i> Tajik.

ҳавлӣ	<i>N.</i> English: yard. <i>Tojiki:</i> ҳавлӣ. <i>From:</i> Tajik.
ҳаждаҳ	[haʒdah] <i>Quant.</i> English: eighteen. <i>Tojiki:</i> ҳаждаҳ. <i>From:</i> Tajik.
ҳайвон	<i>N.</i> English: animal. <i>Tojiki:</i> ҳайвон. <i>From:</i> Tajik.
ҳайи карак	<i>PV.</i> 1 • English: set.free. <i>Tojiki:</i> сар додан. 2 • English: divorce. <i>Tojiki:</i> талоқ кардан. 3 • English: permission. <i>Tojiki:</i> ичозат додан. 4 • English: To drive a herd or flock. <i>Tojiki:</i> ҳай кардани пода.
ҳайла	<i>N.</i> English: lie. <i>Tojiki:</i> фиреб кардан; фиреб додан; ҳилла. <i>Etym:</i> Tajik?.
ҳайрон	<i>Adj.</i> English: surprised. <i>Tojiki:</i> ҳайрон. <i>From:</i> Tajik.
ҳақиқат	<i>Adj.</i> English: real. <i>Tojiki:</i> ҳақиқат. <i>Etym:</i> Arabic. <i>From:</i> Tajik.
ҳақиқатан	<i>Adv.</i> English: really. <i>Tojiki:</i> ҳақиқатан. <i>From:</i> Tajik. <i>Etym:</i> Arabic.
ҳақорат	<i>N.</i> English: complaint. <i>Tojiki:</i> дашином.
ҳалво	<i>N.</i> English: sweet.butter. <i>Tojiki:</i> ҳалво. <i>From:</i> Tajik.
ҳам	<i>Adv.</i> English: also. <i>Tojiki:</i> ҳам. <i>From:</i> Tajik.
ҳама	<i>N.</i> English: all. <i>Tojiki:</i> ҳама. <i>Adj.</i> English: all. <i>Tojiki:</i> ҳама. <i>From:</i> Tajik.
ҳамвор	<i>Adj.</i> English: flat. <i>Tojiki:</i> ҳамвор. <i>From:</i> Tajik.
ҳамока	<i>Adv.</i> English: everywhere. <i>Tojiki:</i> ҳама ҷо.
ҳамом	<i>N.</i> English: bath.house. <i>Tojiki:</i> ҳамом. <i>From:</i> Tajik.
ҳамраҳ	<i>Adj.</i> English: together. <i>Tojiki:</i> ҳамроҳ. <i>Etym:</i> Tajik.
ҳамсинғ	<i>N.</i> English: classmate. <i>Tojiki:</i> ҳамсинғ. <i>From:</i> Tajik.
ҳамсоя	<i>N.</i> English: neighbor. <i>Tojiki:</i> ҳамсоя. <i>From:</i> Tajik.
ҳар	<i>Adv.</i> English: every. <i>Tojiki:</i> ҳар. <i>From:</i> Tajik.

ҳаракат	<i>N.</i> English: movement. <i>Tojiki:</i> ҳаракат. <i>From:</i> Tajik.
ҳарока	<i>Adv.</i> English: everywhere. <i>Tojiki:</i> ҳар кучо; ба ҳар сӯ.
ҳаромхур	<i>N.</i> English: owl. <i>Tojiki:</i> қаргас. <i>Syn:</i> қаргас.
ҳарра	<i>Adj.</i> English: rolling. <i>Tojiki:</i> ғелон.
ҳарраи_вияк	<i>V.</i> English: roll. <i>Tojiki:</i> ғелон шудан.
ҳарраи_карек	<i>V.</i> 1 • English: make.roll. <i>Tojiki:</i> ғелон кардан. 2 • English: lie. <i>Tojiki:</i> дурӯғ гуфтан.
Ҳасан	<i>PN.</i> English: Hasan. <i>Tojiki:</i> Ҳасан.
ҳафта	<i>N.</i> English: week. <i>Tojiki:</i> ҳафта. <i>From:</i> Tajik.
ҳафтод	[haftod] <i>Quant.</i> English: seventy. <i>Tojiki:</i> ҳафтод. <i>From:</i> Tajik.
ҳичихс	<i>N.</i> English: no.one. <i>Tojiki:</i> ҳич қас.
ҳичӣ	<i>Adv.</i> English: nothing. <i>Tojiki:</i> ҳичӣ. <i>From:</i> Tajik.
ҳичухс	<i>N.</i> English: no.one. <i>Tojiki:</i> ҳич қас.
ҳов	<i>Adv.</i> English: yes. <i>Tojiki:</i> ҳа.
ҳов	<i>Adv.</i> English: yes. <i>Tojiki:</i> ҳа.
ҳодиса	<i>N.</i> English: event. <i>Tojiki:</i> ҳодиса. <i>From:</i> Tajik.
ҳозир	<i>Adj.</i> English: now. <i>Tojiki:</i> ҳозир. <i>From:</i> Tajik.
ҳол	<i>N.</i> English: situation. <i>Tojiki:</i> ҳол. <i>From:</i> Tajik.
ҳоли тим	<i>Prep.</i> English: until. <i>Tojiki:</i> ҳоло ҳам.
ҳомила	<i>Adj.</i> English: pregnant. <i>Tojiki:</i> ҳомила. <i>See:</i> ғӯчон. <i>From:</i> Tajik.
ҳузра	<i>N.</i> English: women's.guest.house. <i>Tojiki:</i> мемҳмонхонаи занон. <i>Etym:</i> Arabic.
ҳӯҷра	<i>N.</i> English: room. <i>Tojiki:</i> ҳӯҷра. <i>From:</i> Tajik.
ҳуш	<i>N.</i> English: consciousness. <i>Tojiki:</i> ҳуш. <i>From:</i> Tajik.

Ҷ - Ҷ

-ча	<i>Dim.</i> English: little. <i>Tojiki:</i> -ча. <i>From:</i> Tajik.
ҷав	<i>Contr.</i> 1 • English: from.him. <i>Tojiki:</i> аз у. 2 • English: from.those. <i>Tojiki:</i> аз он.

ҷавока	<i>Variant:</i> ҷавоки. <i>Dem.</i> English: from.there. <i>Tojiki:</i> аз он ҷо.
---------------	--

чавтити *Prep.* English: from.them. *Tojiki:* аз онҳо.

See: [автити](#); [чи](#).

чак *Adj.* English: Used to describe soup or stew that is thick. *Tojiki:* ғафс; камоб.

чаки дорак *PV.* English: catch. *Tojiki:* қапидан.

See: [дорак](#).

чаки карак *PV.* 1 • English: thicken. *Tojiki:* ғафс кардан (хӯрок).

2 • English: To climb with hands and feet, as in climbing a tree, ladder or cliff.

Tojiki: боло баромадан. Чаки каракш ачоиб хой. ‘His climbing up was amazing.’ ‘Часпида баромаданаш ачоиб буд.’

чакак *V.* 1 • English: The act of milking a cow, or for a cow, the act of giving milk. *Tojiki:* дӯшидан.

2 • English: drip. *Tojiki:* чакидан.

чака *PV.* English: To search through a place or container, picking things up and moving them around. *Tojiki:* даст кофтан. чақаи вияқ ‘чақа шудан’.

чакамуқом *Adj.* English: person who touches, plays with everything. *Tojiki:* чакамуқом.

Чангалақ *PN.* English: Changalak. *Tojiki:* Чангалақ.

чанк *N.* English: dust. *Tojiki:* чанг. Etym: Tajik?.

чап *Adv.* English: left. *Tojiki:* чап. From: Tajik.

чаппа *N.* English: left. *Tojiki:* чап. Автити кат чаппа дасти немай хаст. ‘Our house is on the left.’ ‘Хонаи онҳо аз тарафи дастчап аст.’ Ant: [раска](#).

чар *N.* English: order. *Tojiki:* низом.

чарҳо-фалак *N.* English: circus.ride. *Tojiki:* чарҳо-фалак. From: Tajik.

чердак *N.* English: attic; ceiling. *Tojiki:* чердак. From: Tajik.

чи *Prep.* English: from. *Tojiki:* аз. Ман чи Америка авовим. ‘I came from America.’ ‘Ман аз Америка омадам.’ Etym: Sogdian: /tʃi/.

чид *Dem.* English: from.this. *Tojiki:* аз ин.

чидока *Dem.* English: from.here. *Tojiki:* аз ин чо.

чиз *N.* English: thing. *Tojiki:* чиз. From: Tajik.

чикерак *V.* English: afraid. *Tojiki:* тарсидан; ҳаросидан.

чил [tʃil] *Quant.* English: forty. *Tojiki:* чил. From: Tajik.

чилик *N.* English: finger. *Tojiki:* чилик; ангушт. From: Tajik.

чишма *N.* English: spring. *Tojiki:* чашма. Etym: Tajik?.

-чи *PersV.* English: 3S.PRS. *Tojiki:* -0.

чо *Inter.* English: what. *Tojiki:* чи.

чой *N.* English: tea. *Tojiki:* чой.

чойник *N.* English: teapot. *Tojiki:* чойник. From: Tajik.

чок *N.* English: something. *Tojiki:* чизе.

чок *N.* English: pick.axe. *Tojiki:* зонул.

чокара *Inter.* English: what.kind. *Tojiki:* чӣ хел.

чор [tʃor] *Quant.* English: four. *Tojiki:* чор. From: Tajik.

чорум [tʃorum] *Quant.* English: fourth. *Tojiki:* чорум. From: Tajik.

чоф *Inter.* English: how.many. *Tojiki:* чанд та.

чопш *N.* English: something. *Tojiki:* чизе.

Inter. English: what. *Tojiki:* чи.

чу *Inter.* English: why. *Tojiki:* чаро. See: [чукки](#).

чуван *N.* English: pot. *Tojiki:* дег.

чукки *Inter.* English: why. *Tojiki:* чаро. See: [чу](#).

чукшиша *Adv?* English: straight; upright. *Tojiki:* рост. Аҳ нанидҷӣ, чукишако нун ҳорҷӣ. ‘He didn’t sit, he ate bread upright (standing).’ ‘Вай намешиндад, росто нон меҳурад.’

чукур *Adv.* English: deep. *Tojiki:* чукур. From: Tajik.

чумча *N.* English: spoon. *Tojiki:* қошуқ.

чутти *PV.* English: how. *Tojiki:* чуту; чӣ хел. Etym: Tajik?.

чучак *N.* English: baby.animal. *Tojiki:* чуча. From: Tajik.

чайхонак

шикор

чайхонак *V.* English: make.rise. *Tojiki:* хезондан.

чам *PV.* English: gather. *Tojiki:* чам. *From:* Tajik.

Чамила *PN.* English: Jamila. *Tojiki:* Чамила. *From:* Tajik.

Чамшед *PN.* English: Jamshed. *Tojiki:* Чамшед. *From:* Tajik.

чант *N.* English: war. *Tojiki:* чант. *From:* Tajik.

чаноза *N.* English: funeral. *Tojiki:* чаноза. *From:* Tajik.

чануб *N.* English: south. *Tojiki:* чануб. *From:* Tajik.

чахак *V.* English: rise. *Tojiki:* хестан. *Ant:* **нидак**.

чебак *N.* English: pocket. *Tojiki:* киса.

чекъак *V.* English: jump. *Tojiki:* паридан; хез задан (кардан); чахидан. *Syn:* **пар**. *See:* чихонак; чахак.

чиҳонак *V.* English: make.rise. *Tojiki:* хезондан.

чиҳонак *V.* 1 • English: make.leap. *Tojiki:* хез занондан.
2 • English: breed. *Tojiki:* буққа монондан.

чо *N.* English: place. *Tojiki:* чо. *From:* Tajik.

Чобир *PN.* English: Jobir. *Tojiki:* Чобир.

чогах *N.* 1 • English: place. *Tojiki:* чо.

2 • English: bed. *Tojiki:* чогах.

чон *N.* English: spirit; life. *Tojiki:* чон. *From:* Tajik.

чувонмард *N.* English: young.man. *Tojiki:* чавон мард. *From:* Tajik.

Чуди *PN.* English: Judy. *Tojiki:* Чуди. *From:* English.

чудо *Adj.* English: separate. *Tojiki:* чудо. *From:* Tajik.

Чума *PN.* English: Juma. *Tojiki:* Чума.

чунбак *V.* English: rock. *Tojiki:* чунбидан.
See: чунбонак.

чунбонак *V.* English: To rock something.

Tojiki: чунбонидан. *See:* чунбак.

чура *N.* English: friend; male.friend. *Tojiki:* чура.

Жута туп чураисаш апартов. ‘The boy threw the ball to his friend.’ ‘писар тӯбро ба дӯсташ партофт.’ *Etym:* Uzbek?

чуш *Adj.* English: boiling. *Tojiki:* чүш. *From:* Tajik.

-ш *Pers.* English: 3S. *Tojiki:* -аш. *Etym:* Tajik?.

шавак *V.* English: to go to a destination.

Tojiki: рафтан. *Ant:* **вовак**; *Syn:* **тирак**.
See: эта.

шакл *N.* English: shape. *Tojiki:* шакл. *From:* Tajik.

шамол *N.* English: wind. *Tojiki:* шамол. *From:* Tajik.

шамп *N.* English: ceiling. *Tojiki:* шифт. *Etym:* Sogdian: /aʃkanp/, /ʃkanp/ (Mirzozoda 1998).

Шариф *PN.* English: Sharif. *Tojiki:* Шариф. *From:* Tajik. *Etym:* Arabic?.

шарқ *N.* English: east. *Tojiki:* шарқ. *Syn:* **офтоб-буро;** *Ant:* **тарб**. *From:* Tajik.

шарм *N.* English: shame. *Tojiki:* шарм. *From:* Tajik.

шароит *N.* English: situation; environment.
Tojiki: шароит. *From:* Tajik.

шаст [ʃast] *Quant.* English: sixty. *Tojiki:* шаст. *From:* Tajik.

шаталинг *PV.* English: hopping.

шах *N.* English: groom. *Tojiki:* домод.

Шаҳбоз *PN.* English: Shahboz. *Tojiki:* Шаҳбоз.

шахид *N.* English: martyr. *Tojiki:* шахид. *From:* Tajik.

шахр *N.* English: city. *Tojiki:* шахр. *From:* Tajik.

Шаҳристон *PN.* English: The name given to a mountainous area. *Tojiki:* Шаҳристон. *From:* Tajik.

Шаҳритуз *PN.* English: Shahrituz.

шаш [ʃaʃ] *Quant.* English: six. *Tojiki:* шаш. *From:* Tajik.

шашлик *N.* English: kabob. *Tojiki:* шашлик. *From:* Tajik.

Шиди Сар *PN.* English: Shidi.Sar. *Tojiki:* Шиди Сар.

шикор *N.* English: hunting. *Tojiki:* шикор. *From:* Tajik.

ШИМОЛ	<i>N.</i> English: north. <i>Tojiki:</i> шимол. Моҳ шаҳр Тоҷикистони шимоли ҳаст. ‘Our city is in the north of Tajikistan.’ ‘Шаҳри мо дар шимоли Тоҷикистон аст.’ <i>From:</i> Tajik.
шкаф	<i>N.</i> English: closet. <i>Tojiki:</i> шкаф. <i>From:</i> Russian.
шов	[ʃov] <i>Adj.</i> English: black. <i>Tojiki:</i> сиёҳ. <i>Ant:</i> сафед. Ман хуни шов кут авеним. ‘I saw a black dog in a dream.’ ‘Ман дар хоб саги сиёҳ дидам.’
шом	<i>N.</i> English: late.evening. <i>Tojiki:</i> шом. <i>From:</i> Tajik.

Шомансур *PN.* English: Shomansur.

Tojiki: Шоҳмансур. *From:* Tajik.

шоҳ *N. 1* • English: branch. *Tojiki:* шоҳ.

2 • English: horn; antlers. *Tojiki:* шоҳ. *From:* Tajik.

шук *Adv.* English: silent. *Tojiki:* ҳомӯши.

шумоҳ *Pron.* English: you.pl. *Tojiki:* шумо.

Я - Я

яв *N.* English: barley. *Tojiki:* ҷав.

ягнимай тирак *V.* English: walk.sideways.

ягон *Adj.* English: any. *Tojiki:* ягон. *From:* Tajik.

Яғноб *PN.* English: Yaghnob. *Tojiki:* Яғноб.

як [jak] *Quant.* English: one. *Tojiki:* як. *See:* и.
From: Tajik.

як хел *Const.* English: some.of. *Tojiki:* як хел. *From:* Tajik.

яки *Adv.* English: unexpectedly. *Tojiki:* ноҳост.

яки якбора *Adv.* English: all.at.once. *Tojiki:* яки якбора.

якум [jakum] *Quant.* English: first. *Tojiki:* якум.
From: Tajik.

якшак *Adj.* English: visible. *Tojiki:* аён. *See:* яхшак.

яраҳи карак *N.* English: send. *Tojiki:* гусел кардан
(касеро); фиристодан (чизеро ба касе).

яхшак *V.* English: appear. *Tojiki:* намоён.